

13de Aarg.

1882.

24de Bind.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift

for

nyttig og underholdende Læsning.

Udgivet af K. Thronsen.

31te Juli. — 14de Hefte.

Decorah, Iowa.

Vaa Udgiverens Forlag.

Trykt i den Norske Synodes Bogtrykkeri.

Entered at the P.O. at Decorah as 2nd class postal matter.

„For Hjemmet“,

et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

Det indeholder et afvejlende og omhyggelig udvalgt Kæsestof, bestaaende af historiske Skildringer, Efterretninger om Opfindelser og Opdagelser, Missionsberetninger, Reisebeskrivelser, Skildringer af Lande og Folk, Dyre- og Planteliv samt **Fortællinger, Digte, Gaader og Blandinger.**

Det udkommer med to Aft i Omflag to Gange om Maanedn (15de og 30te) og koster \$2.00 (til Norge og Danmark \$2.25) om Aaret i Forstud. Dermed er ogsaa Portoen betalt. Klubber paa 6 betalte Exemplarer faa de 7de frit. Penge sendes helst i Money Orders, Drafts (helst paa Chicago) eller Registered Letters, da Posterne ikke overalt ere sikre. Nye Subskribenter behage at melde sig snarest muligt.

Adresse: **R. Throudsen, Box 1014, Decorah, Iowa.**

Vil man benytte anden Mand's Hjælp til at indsende Penge, da se til, at Vedkommende er paalidelig.

✉ 7 forudbetalte Exemplarer sendes 1 Aar for \$12.00.

Ældre Bind af „For Hjemmet“, se sidste Side.

Landscege J. Q. Taylor garanterer Enhver en kundig og omhyggelig Udførelse af alt til Haget behørende Arbejde for moderat Betaling. Speciel Omhu anvendes paa Bevarelsen af de naturlige Tænder. Alle Guldfyldninger udføres efter nyste Methode og faa billigt som Arbejde af bedste Slags kan gøres.

Office over Ben Bears Clothing-Store,

Decorah, Iowa.

J. J. O. Gremm

sælger

Pianoer, Orgler, Violin-Strenger, Sy-Maskiner, Nje, Naale etc.

af bedste og billigste Slags, faa billigt, som det kan sælges.

Se ind til ham, førend De afflutter Handel med nogen Anden.

✉ **Pianoer og Orgler stemmes, og Arbejdet garanteres.**

Office i C. B. Shepards Juveler-Vutik, en Dør Syd for Leonards Bog-Store ligeoverfor Postofficeet.

l y

DECORAH, IOWA.

For Hjemmet.

Et Tidsskrift for nyttig og underholdende Læsning.

13de Aarg.

31te Juli 1882.

14de Hefte.

Bambergs Reise i Mellemasien.

(Fortsat fra Side 379.)

II.

Tilbagekomst fra Teheran. — Sunnitter, Derwischer og Hadischier understøttes af det tyrkiske Gesandtskab. — Forfatteren gjør Besjendtskab med en fra Mekka hjemvendende Karabane af tatariske Hadischier. — De forskjellige Reie. — Forfatteren beslutter at følge med Hadischierne. — Hadischi Vilai. — Forfatteren foreslilles for sine tilkommende Reisesjæller. — Man bestemmer sig for Reien gjennem Somuternes Land og den store Orken.

Henimod Midten af Januar 1863 var jeg atter i Teheran i mine tyrkiske Belgjørerers gjeftfrie Kreds, og nu gif det naturligtvis ganske anderledes til med Forberedelserne, da jeg var kjed af at nøle og fast bestemt paa at gjennemføre min Plan, hvilke Ofre det end maatte koste. Ved Gesandtskabet var det en gammel Skik at hvide de Hadischier og Derwischer, der i et temmelig betydeligt Antal aarligt drage fra Bochara, Chiwa og Chokund gjennem Persien til det tyrkiske Rige, en liden Understøttelse, hvilket var en sand Belgjerning mod disse stakfels sunnitiske Tiggere i Persien, hvis

schittiske Indbyggere ikke givde dem en Skilling. Gesandtskabshotellet havde som Følge heraf ugentlig Gjæster fra det fjerne Turkestan, og det var mig en sand Glæde at faa en saadan pjalset, vild Tatar ind paa mit Værelse, da han fortalte mig saa meget Tiltrækkende om sit Fædreland, og en Samtale med ham var af saa stort Værd for mine philologiske Studier. Disse Mennesker forbausedes virkelig ogsaa over min Forekommenhed; om mine Hensigter havde de naturligvis ingen Forestilling, og snart udbredte der sig det Rygte i det Karavanserai, hvor de pleiede at tage ind paa deres Gjennemreise, at Sultanens Gesandt, Hajdar Efendi, havde et høimodigt Hjerte, men at Reschid Efendi, min Ringheds Incognitonavn, behandlede Derwischerne som sine Brødre og sandsynligvis selv var en hemmelig Derwisch.

Efterat man havde fattet en saadan Mening om mig, undrede det mig slet

ikke, at de gjennemreisende Derwischer først kom til mig og saa til Ministeren; thi ofte tilstedtes der dem ikke Udgang til ham, og kun ved min Bistand kunde de opnaa deres Almisse og andre Duffer. Saaledes gik det ogsaa om Morgen den 20de Marts, da fire Hadschier kom til mig med den Bøn, at jeg vilde forestille dem for Sultans Besuldmægtigede, da de vilde beklage sig over Perserne, der paa deres Tilbagereise fra Mekka hertil havde ved Hamadan afkrævet dem Sunnitat, en Skat, som Sultanen for længe siden havde forbudt, og som selv Shahen af Persien misbilligede.*) „Vi forlange ikke Penge af hans Excellence“, sagde de, „men kun at vore sunnitiske Landsmænd for Fremtiden kunde besøge de hellige Steder uden at besværes.“ Saa danne uegennyttige Ord af Østerlændernes Mund vare mig paafaldende; jeg betragtede nogle mine Gjesters vilde Træk og maa uforbeholdent tilstaa, at jeg, trods deres Billedhed og pjaltede Paatædning, opdagede noget Uædelt hos dem og strax fra det første Dieblik fattede en hemmelig Godhed for dem. Jeg indlod mig i en temmelig lang Samtale med dem for at erfare noget nærmere om deres

*) De stiftelige Tatarer staa nemlig i den Formenting, at hele Verden maa adlyde Sultanen, deres Religions Overhoved. I hele den sunnitiske Verdens Dine er den retmæssige Kalif (Mohammeds Efterfølger) den, som besidder de saakaldte Emanati Scherife d. e. de ædle Efterladenskaber, og disse ere 1) alle de Reliquier, der opbevares i Detai-Saadet-Bygningen i Stambul, s. Ex. „Profetens“ Kappe, Fane, Stjæg og Tænder, som han mistede i en Fegtning, og forskellige Koraner, Baaben og Klædningsstykker, der have tilhørt de fire første Kalifer, og 2) Besiddelsen af Mekka og Medina, Jerusalem og andre islamitiske Helligsteder.

Reisefæller, den Bei, de havde tilbagelagt fra deres fjerne Fædreland til Mekka, og hvilken Bei de nu agtede følge fra Teheran. En Hadschi fra det chineisiske Tatarer, ogsaa „det lille Buchari“ kaldet, der skjulte sine Pjalter under en ny grøn Dschubbe (Overklædning af Klæde), havde en kjæmpestor hvid Turban paa Hovedet og med sit ildfulde, livlige Die kundgjorde sin Overlegenhed over alle sine Reisefæller, førte for det meste Ordet. Efterat have fremstillet sig som Hof-Tjan hos Wang'en (den chineisiske Stattholder) i Akfu (et Landskab i det chineisiske Tatarer) og sagt, at han allerede to Gange havde besøgt den hellige Grav og derfor var en dobbelt Hadschi, gjorde han mig bekendt med den af hans Staldbrodre, der sad nærmest ved ham og gav mig at forstaa, at samtlige her Tilstedeværende var at betragte som Høvdinger for den lille Hadschi-Karavane, der talte fireogtyve Sjæle. „Bort Selstaa“, ytrede Taleren, „bestaar af Unge og Gamle, Rige og Uformuende, fromme Lærde og Lægmænd, men vi leve i største Enighed med hinanden, da vi Alle ere fra Chokand og Kaschgar*) og ingen Bocharister, disse Mennekeslægtenes Dgler, have iblandt os.“ Da jeg allerede var bekendt med den fiendtlige Stemning hos de pssbegiiste (tatariske) Stammer i Mellemasien mod Tadschikerne (den persiske Urbefolkning), vilde jeg ikke spørge videre derom, men hellere forhøre mig om den Plan, de agtede at følge ved Fortsættelsen af deres Hjemreise. „Herfra til vort Hjem“, forklarede Tatarerne

*) Kaschgar bruges ofte som Betegnelse for hele det chineisiske Tatarer.

mig, „have vi fire Veie, nemlig a) over Astrachan, Orenburg og Bochara; b) over Mesched, Herat og Bochara; c) over Mesched, Meriv og Bochara; d) gennem den turkmanniske Ørken, Chiwa og Bochara. De to første er os for kostbare, og tilfælde er Krigen i Herat en stor Hindring; de to sidste Veie ere rigtignok meget farlige, men en af dem maa vi vælge, og ogsaa herom ville vi indhente Dit Raad.“

Jeg havde nu talt en Time med disse Mennesker, hvis Alabhjertighed maatte behage mig, og skjøndt en fremmed Folkstammes paafaldende Træk, deres fattige Paaklædning og saa mange Spor af Reizens Besværligheder gavede dem et vildt og afstrækkende Udseende, kunde jeg dog ikke modstaa den Tanke: Hvad, om jeg gjorde min Reise til Mellemasien i disse Pilegrimes Selskab? Som Indspødtte ville de være de bedste Førettere for mig, og desuden anse de mig for Derwischens Meschid Efendi, have seet mig i denne Egenkab i det tyrkiske Gesandtskabspalads og staa just ikke paa den bedste Fod med Bochara, den eneste By i Mellemasien, for hvilken jeg virkelig frygtede, da mine Forgjængerens uhykkelige Stjæbne naturligtvis havde gjort mig bange for den. Jeg vidste, at de vilde spørge mig om mine Bevæggrunde, og den ærede Læser vil indse, at jeg ikke kunde angive videnskabelige Siemed som saadanne for disse ægte Østlændere, da de vilde have fundet det latterligt, at et saa abstrakt Formaal kunde anspore en Efendi, d. e. Herre, til saa mange Farer og Besværligheder, ja de vilde maaske endog have fundet en Grund til Mistanke deri. Østlænderen kjender Intet til Ør-

sten efter Kundskab og tror heller ikke paa den, og da jeg ikke vilde træde altfor skarpt op imod disse Mellemasiaters og høist fanatistiske Muselmænds Anskuelser, maatte jeg betjene mig af en grov Usandhed, der baade skulde smigre mine Reisesæller og fremme mine Siemed, hvorfor jeg sagde til dem, at jeg allerede længe havde været gennemtrængt af det stille, men varme Ønske om at faa Turkestan, Mellemasien, denne den eneste, endnu uforfalskede Kilde til islamitisk Dyd, at se og besøge de Hellige i Chiwa, Bochara og Samarkand. Denne Tanke havde, forstikkede jeg dem, ført mig fra Rum (Tyrkiet) hertil; jeg havde allerede ventet et Aar i Persien og takkede Gud, fordi han nu havde endt mig Reisesæller som de (her pegede jeg paa mine Tatarer), med hvilke jeg nu kunde fortsætte min Reise og opnaa mit Ønske.

Da jeg havde sluttet min Tale, saa de skikkelige Tatarer virkelig studsende paa hinanden, men forbandt snart deres Forbauselse og gik, at de nu vare bleve fuldkommen overbeviste om min Egenkab af Derwisch, hvorom de tidligere kun havde havt en Formodning, og det glædede dem uendeligt, at jeg ansaa dem for værdige til det Venstabsbevis at ville reise paa saa fjerne og farlige Veie med dem. „Vi ere Alle rede til at blive, ikke alene Dine Venner, men ogsaa Dine Tjenere“, sagde Hadshi Bilal, jaaledes hed den ovennævnte Ordspører; „kun maa vi gjøre Dig opmærksom paa, at Weiene i Turkestan ikke ere saa bekvemme og sikre, som de i Persien og Tyrkiet. Paa vor Wei findes der ofte i hele Uger intet Hus, intet Brød, ja ikke en Draabe Drickvand, og dertil kom-

mer endnu Frygten for at blive slaaet ihjel, tagen til Fange, fulgt, ofte ogsaa begravet af Sandstormene. Overvei vel dine Skridt, Efendi; Du kunde maaske komme til for sildigt at angre dem, og vi ville paa ingen Maade anklages som Ophavs-mændene til din Ulykke. I Særdeleshed maa du ikke glemme, at vore Landsmænd der hjemme staa langt tilbage for os i Erfaring og Verdenskundskab og, trods al Gjestfrihed, stedsje betragte den Fremmede fra det Fjerne med mistroiske Blikke. Og hvorledes vil du dernæst kunne gjøre den store Tilbagereise alene uden os?"

At disse Ord gjorde et dybt Indtryk paa mig, begriber man let; men roffe min Plan kunde de ikke. Jeg fjernede mine Benneres Befyrminger og fortalte dem om tidligere ubstandne Anstrengelser og om min Modbydelighed for denne jordiske Magelighed og i Særdeleshed for disse frankiske Klædningsstykker, som vi maatte bære i Embeds Medsær. „Jeg ved“, vedblev jeg, „at denne Verden er et Herberge*), hvor vi kun opholde os nogle Dage af vor Tilværelse, og som vi snart forlade for at gjøre Plads for Andre, og jeg ler ad de nubærende Muselmænd, der forud bekyrre sig, ikke alene om den Dag i Morgen, men om en Dag ti Aar efter denne. Ja, mine Benner, tager mig kun med; jeg maa bort fra denne Vildfarelsens Bederstygghed, af hvilken jeg virkelig allerede er træt.“

Det var nok. Modsatte sig mig vilde de desuden ikke, og jeg optoges

derfor strax som Reisefælle af Derwischkaravanens Overhoveder, og vi omfavnede og kyskede hinanden, hvorved det naturligtvis kostede mig en Smule Overvindelse at komme disse med alle Slags Dunster belemrede Klæder og Legemer saa nær. Men Sagen var afgjort, og jeg maatte endnu kun besøge min Belgjører, Haydar Efendi for at meddele mit Forehavende og bede om hans Understøttelse og især om hans anbefaling for Hadisjierne, som jeg ufortøvet vilde fremstille for ham.

I Begyndelsen mødte jeg naturligtvis megen Modstand. Man kaldte mig en Vanvittig, som vilde drage hen, hvorfra endnu ingen af hans Forgjængere var vendt tilbage, og det oven i Kjøbet i Selvfab med Mennesker, som vilde tage Livet af mig, hvis de kunde tjene en Skilling derved. Man foremaledede mig, kort sagt, de skrækkeligste Billeder, men da man mærkede, at alle Bestræbelser for at faa mig til at vende om vare frugtesløse, endte man tilsidst med at raadslaa og tænke paa at være mig saa behjælpelig som mulig. Haydar Efendi modtog Hadisjierne, ordnede deres Anliggender, talte til dem om mit Forehavende paa den samme Maade, hvorpaa jeg havde gjort det, og anbefalede mig til deres Gjestvenskab med den Bemærkning, at de turde gjøre sig Haab om Gjentjeneste, da det var en Efendi, en af Sultanens Embedsmænd, der betroedes til deres Varetægt. Jeg var ikke tilstede ved dette Besøg, men hørte dog, at de lovede Trost, og den ærede Læser vil faa at se, hvor hæderligt de holdt Ord, at jeg frelst mit saa ofte truede Liv ved den ædle tyrkiske Gesandts Beskyttelse, og at det stedsje var mine

*) Mihmankhanei pendschruzi, d. e. et fem Dages Herberge, er det Kavn, hvormed de østerlandske Philosopher betegne den jordiske Verden.

Hadshireisefællers Trostak, som friede mig ud af de betænkeligste Forhold. Senere erfarede jeg, at Haydar Efendi i Løbet af Samtalen, da Talen faldt paa Bochara, ogsaa havde udtalt sin Misbilligelse af Emirens*) Politik, hvilket havde glædet mine Reisefæller meget, da de ganske vare af samme Mening. Fremdeles havde han forlangt en Fortegnelse over de aldeles ubemidlede Reisende, hvilke han forærede henved femten Dukater, en rig Understøttelse for Mennesker, der ikke attraaede anden jordisk Nydelse, end Brød og Vand.

Vor Afreise berammedes til ottende Dagen derefter, og i denne Mellemtid var det udelukkende Hadshi Bilal, der flittigt besøgte mig; han forstillede mig for sine Landsmænd fra Akju, Farkend og Kaschgar, der snarere saa ud som strækkelig vanhævede Landstrygere, end som fromme Pilgrime; men særlig Godhed havde han for sin Adoptiv søn, Abdul Kadar, en Lømmel paa femogtyve Aar, hvem han anbefalede mig som Tjener. „Det er en tro, men klodset Kar!“, sagde Hadshi Bilal, „han kan lære meget af dig, og lad ham kun opvarte dig paa Reisen; han skal bage Brød og koge The til dig, hvilket han forstaar meget godt.“ Men Hadshi Bilals egentlige Hensigt var den, at Abdul Kadar ikke alene skulde bage Brød til mig, men ogsaa hjælpe mig med at fortære det; thi han havde endnu en Adoptiv søn med paa Reisen, og de to af at gaa til Fods forfulgte Knuse faldt min Ven for meget til Byrde. Jeg lovede at modtage Til-

budet, hvorover man blev glad. Oprigtigt talt kunde Hadshi Bilals hyppige Besøg have vaakt Mistanke hos mig, da jeg let kunde være falden paa den Tanke, at dette Menneske troede at have gjort en god Fangst i mig og gjorde sig saa megen Umage for at faa mig med, fordi han var bange for, at jeg skulde vakle i min Beslutning. Men jeg turde og vilde ingen som helst Formodninger danne mig, og for at overthyde ham om min ubegrændsede Tillid viste jeg ham de faa Penge, jeg tog med paa Reisen og bad ham meddele mig nysgigt Underretning om hvilken Skikkelse og Klædebragt, hvilket Væsen og hvilke Vaner jeg burde tilegne mig for at blive mine Reisefæller saa lig som muligt og undgaa idelig at vække Opsigt. Denne Anmodning var ganske efter hans Sind, og man vil indse, at han tog mig ordentligt i Skole. Fremfor Alt raadede han mig til at lade mit Hoved rage, bytte min nuværende tyrkisk-europæiske Dragt med en bochariatisk og saa vidt muligt undgaa Sengklæder, Binned og deslige Overflødighedsgjenstande. Jeg fulgte omhyggeligt hans Forstrifter, og da min Udstyrelse var meget let, var jeg allerede tre Dage før den bestemte Tid færdig til at tiltræde min store Reise.

Smidlertid gif jeg en Dag hen til det Karavanserai, hvor mine Reisefæller opholdt sig, for at gjengælde deres Besøg. De beboede to smaa Celler, af hvilke den ene rummede fjorten, den anden ti Mennesker, og det første Indtryk, som disse med Smuds og Glendighed opfyldte Gul-ler gjorde paa mig, vil aldrig gaa mig af Minde. Kun Faa havde tilstrækkelige Midler til at fortsætte de-

*) Fyrsten af Bochara kaldes Emir, hvorimod Fyrsterne af Chitwa og Chokand føre Titel af Chan.

res Reise; de fleste vare henviste til Betlerstaven. Jeg forefandt dem i Færd med en Shæfættelse, ved hvis Beskrivelse jeg ikke vil volde den ærede Væser Kvalme, og til hvilken ogsaa jeg senere blev nødt. De modtog mig paa det Hjerteligste og laavede grøn The til mig; men det var en haard Kval for mig at maatte tømme en stor bochariotisk Staal med dette grønne Vand uden Sukker; ja man vilde vise sig endnu naadigere og give mig en til, men jeg bad mig undskyldt. Her fik jeg nu Leilighed til at omfavne alle mine Reisesæller og blev af dem Alle behandlet som Broder og kaldet faaledes, og efterat jeg havde brudt Brød med Hver især, satte vi os Alle i en Kreds for at raadslaa om det endelige Valg af den Bei, der skulde følges. Som ovenfor bemærket skulle der vælges en af to Beie. Begge vare farlige, da man maatte drage gjennem den Ørken, hvor Turkmanerne have hjemme, og den væsentlige Forskjel bestod kun i Forskjelligheden mellem de Stammer, der bebo den ene eller den anden Del. Veien over Mesched, Merw og Bochara vilde være den korteste, men] saa havde vi maattet drage gjennew Tekernes Land, de Grusomste af alle Turkmaner, der aldrig staae Nogen og „vilde sælge Profeten selv som Slave, hvis han faldt i deres Hænder.“ Paa den anden Bei havde vi Jomuk-Turkmanerne, et gjævt, gjeftfrit Folkeslag, men ogsaa fyrgethve Stationer Ørken og ikke en eneste Kilde med ferskt Drikkevand. Efter nogle Bemærkninger valgtes Veien gjennem Jomukternes Land, den store Ørken, Chiwa og Bochara; thi, mente mine Venner, „det er bedre at kjæmpe med Ele-

menternes Ondskab, end med Menneskenes. Gud er naadig, vi ere paa hans Bei, og han vil sikkert ikke forlade os.“ Til Stadfæstelse af Beslutningen istemte Hadshi Bilal derpaa Betsignelsen, og medens han talte, holdt Alle Hænderne i Beiret, og da han var færdig, tog Enhver sig om Skjægget og sagde lydeligt Amen. Derpaa reiste vi os, og man sagde mig, at jeg maatte indfinde mig her meget tidlig den tredie Dags Morgen, for at vi kunde bryde op i Fællesskab. Jeg gik hjem og var i disse to Dage i den største og heftigste Kamp med mig selv. Endnu en Gang fastede jeg et Blif paa de Færer, der truede mig, og paa det Udbytte, jeg kunde faa af min Reise. Jeg vilde forske efter Ting, som kunde retfærdiggjøre et saadant Vovestykke, men jeg var som en Beruset, der er ude af Stand til at tænke. Forgjæves gjorde man mig opmærksom paa mine Reisesællers hemmelige Ondskab; forgjæves stræmmede man mig med Canollys, Stoddarts og Moorcrofts uhyggelige Skjebne og det Vanheld, som nylig havde ramt Blocqueville, som var falden i Turkmanernes Hænder, og hvem man maatte udløse af Slaveriet med totusinde Dukater. Alt dette syntes mig kun at være Tilfældigheder og kunde ikke affrække mig synderligt. Jeg nærede kun en Betsyning, og den bestod i, om jeg vilde have tilstrækkelig legemlig Kraft til at kunne modstaa de med Elementerne og den ubante Kost, det vedvarende Ophold under aaben Himmel, en daarlig Baaklædning og Manglen af Sengklæder forvundne Besværligheder, og hvorledes jeg skulde kunne rejse tilfods med mit halte Ben, der saa let trætter mig.

Kun heri bestaar ogsaa, hvad der kaldes det egentlige *Bovesthykke* ved min *Reise*.

Hvem der blev *Seierherre* i denne aandelige *Kamp*, behøver jeg ikke at sige. *Aftenen* i *Forveien* tog jeg *Afsted* med mine *Benner* i det *tyrkiske Gesandtskabs-hotel*. *Reisens* hemmelige *Diemed* var kun betroet til *To*, og medens den europæiske *Koloni* troede, at jeg drog til *Mesched*, forlod jeg *Teheran* for at fortsætte min *Reise* i *Retningen* af *Astrabad* og det *kaspiske Hav*.

III.

Udreise fra *Teheran* i nordøstlig *Retning*. — *Medlemmerne* af *Karabanen*. — *Schitternes* *Hab* til alle *Habshier*. — *Masens* *bran*. — *Sirah*. — *Hesten*. — *Tigere* og *Schafaler*. — *Sari*. — *Karatepe*.

Lidligt om *Morgenen* den 28de *Marts* indfandt jeg mig i *Karabanjeraiet*. De af mine *Benner*, hvis *Formuesomstændigheder* tillod dem at leie et *Muldyr* eller *Æsel* til den *persiske Grændse*, havde allerede *Støvler* og *Sporer* paa og vare *færdige* til *Opbrud*, og *Fodgængerne* havde ligeledes allerede *isørt* sig deres *Tscharuk*, en *hensigtsmæssig Fodbedækning* for *Infanterister*, og *synes* med deres *hellige Daddelpalmestokke* i *Hænderne* at *vente* helt *utaalmodigt* paa *Løsenet* til *Opbrud*. Til min *store Forbauselse* saa jeg, at de *usle Klæder* de havde *baaret* i *Teheran*, vare deres *By-* eller *Statsdragt*, og for at *skaa*ne denne havde nu *Alle* *isørt* sig *Reiseklæder*, som bestode af *Pjalter* og *holdtes* sammen om *Hofterne* med en *Snor*. *Dagen* i *Forveien* havde jeg i min *Paaklædning* anseet mig for en *Tigger*, men i *Dag*, midt *iblandt* disse, var jeg en *Konge* i *Hvitidsdragt*. *Om*sider *Løfste* *Hab-*

shi *Bisal* *Hænderne* i *Beiret* til *Opbruds* *vejsignelsen*, og *neppe* havde *Hver* *især* *taget* sig om *Skjægget* for at sige *Amen*, *førend* *Fodgængerne* *styrtede* ud ad *Porten* og med *lange* *Stridt* *ilede* *forud* for os, der var *ridende*. *Vor* *Vej* *gik* fra *Teheran* mod *Nordost* til *Sari*, som vi *skulde* *naa* med *otte* *Mellemrum* eller *Stationer*, *hvorfor* vi *vendte* os mod *Dschadscherud Firuzkub*, *lode* *Kongens* *lille* *Fagtslot* *Tauschan-Tepe* *ligge* til *Benstre* og *kom* i *Løbet* af en *Time* til *Indgangen* til den *Bjergsnevring*, *hvorfra* man for *sidste* *Gang* kan *overskue* *Gletten* omkring *Teheran*. *Jeg* *kunde* *ikke* *lade* *være* at *vende* mig om. *Solen* var allerede en *Landie* *høi*, som *Østerlænderne* *udtrykke* sig, og dens *Straaler* *belyste* *ikke* *alene* *Teheran*, men ogsaa *Shah Abdul Afims* *fjerne*, *forghyldte* *Kuppel*; *derhos* er *Naturen* i *Teheran* allerede *hyppig* paa *denne* *Martid*, og jeg *maa* *tilstaa*, at *Hyen*, der *isfor* havde *gjort* et *saa* et *ubehageligt* *Indtryk* paa mig ved min *Ankomst* til den, nu *forekom* mig *henrivende* *skøn*. *Med* *dette* *Blik* *tog* jeg *Afsted* med *vor* *herlige* *europæiske* *Civilisations* *sidste* *Forpost* for at *drage* *didhen*, *hvor* jeg *skulde* *nyies* med *Bildhedens* og *Barbariets* *modsatte* *Yderlighed*. *Jeg* *førte* mig *dybt* *greben*, og for at mine *Reisefæller* *ikke* *skulde* *bemærke* min *Sindsbevægelse*, *dreiede* jeg *hurtigt* min *Hest* *ind* i *Bjergsnevringen*, ved *hvis* *Indgang* de *alvorlige* *Ord*: „Lasciate ogni speranza“*) *allerede* *stode* *skrevne* for mig.

*) Det er: *Lader* *Haabet* *tilbage!* (Den *italienske* *Digter* *Dante*, som har *skrevet* den *saakaldte* „*guddommelige* *Komedie*“ (*Helvede*, *Stjærtsilden* og *Paradiset*), *lader* *ovenciterede* *Ord* *være* *Indskriften* *over* *Indgangsdøren* *til* *Helvede*.) *Reb*,

Mine Rejsesæller begyndte imidlertid at foredrage Koranen høit og istemme Teltiner (Salmer), saaledes som det sømmer sig de egentlige Pilegrime, men undskyldte, at jeg ikke tog Del i denne Selskabsættelse, da de vidste, at Rumierne (Osmanerne) ikke opdrages saa strengt religiøst som Turkestanerne, og haabede, at jeg ved at omgaaes med dem efterhaanden ligeledes vilde blive begejstret. Jeg følger derfor bagefter dem i langsom Skridtgang og vil imidlertid forestille dem for Væserne, da vi skulle rejse saa længe i deres Selskab, og de virkelig vare de ærligste Mennesker, jeg traf i hine Egne. De vare altjaa 1, Hadschi (∴ Pilegrim) Bilal fra Aksu (det chinefiske Tatarer), Hofziman (∴ Præst og Skriftlærd) hos den chinefisk-muselmanndiske Stattholder i dette Landskab. I Følge med ham vare hans Adoptiv sønner 2, Hadschi Jsa, en Knøs i sit sextende Aar og 3, Hadschi Abdul Kader, om hvem jeg allerede har talt. I Selskab med Hadschi Bilal og saa at sige under hans Beskyttelse vare fremdeles 4, Hadschi Zulusuf, en rig chinefisk-tatarisk Bonde med sin Brodersøn, 5, Hadschi Ali, en taaarig Dreng med ganske smaa Kirgiserpæine. Disse to havde endnu firfindsthye Dukater til Rejsepenge og kaldtes derfor rige, hvorvel det holdtes meget hemmeligt. De havde i Forening leiet en Hest, og naar den ene red, gik den Anden. 6, Hadschi Ahmed, en fattig Mollah (∴ Præst og Lovkyndig), der gjorde sin Balsfart, støttende sig paa sin Tiggerstav. Af samme Stand og Vilkaar vare 7, Hadschi Haan, hvis Fader var død undervejs, og som nu vendte hjem som en fattig Faderløs. 8, Hadschi Fatub, af Haandtering

Tigger, hvilket Levebrød han havde arvet efter sin Fader. 9, Hadschi Kurban senior, oprindeligt en Bonde, der gjennemvandrede hele Asien indtil Konstantinopel og Mekka med sin Skjærsliberbør og en Gang var kommet over Tibet til Calcutta og en anden Gang over den kirgisiske Steppe til Drenburg og Taganrog. 10, Hadschi Kurban junior, der ligeledes havde mistet sin Fader undervejs, med sine to Brødre 11, Hadschi Said og 12, Hadschi Abdur Rahman, en yngelig Dreng paa fjorten Aar, der havde faaet Frost i Fødderne i Sneen ved Hamadan og led stræffelig paa hele Veien til Samarqand.

De her nævnte, der vare fra Chosten, Zarkend og Aksu og altjaa chinefiske Tatarer fra to Nabolandskaber, hørte til Bilal Hadschis Følge. Fremdeles levede han i Venfkab med 13, Hadschi Scheich Sultan Mahmud fra Kaschgar, en ung sværmerisk Tatar, der var i Slægt med en navnkundig Helgen, Hafreti Usak, hvis Grav er i Kaschgar. Min Ven Scheich Sultan Mahmuds Fader havde været Digter, og Maalet for hans Stræben havde været en Rejse til Mekka, og da han efter mangeaarige Lidelser naaede den „hellige“ Stad, var han død der. Hans Søn havde derfor et dobbelt Formaal, idet han gjorde en Balsfart baade til „Profetens“ (∴ Muhammed) og til sin Faders Grav. Med ham fulgte 14, Hadschi Husein, hans Slægtning, og 15, Hadschi Ahmed, en forhenværende chinefisk Soldat, som havde hørt til Regimentet Schiwa, der er udrustet med Bøsser og bestaar af Muselmænd.

Fra Chanatet Chokand vare 16, Hadschi Salih Chalife, der attraaede

at opnaa Navn af Scheich og altsaa hørte til en halvt geistlig Orden; en hjertensgod Mand, til hvem vi endnu ofte ville komme tilbage. Med ham fulgte hans Søn 17, Hadschi Abdul Baki og hans Broder 18, Hadschi Abdul Kader, der var en Medschub, det er en af Kjærlighed til Gud Henrykt, paa hvem Skummet træder ud af Munden, naar han totusinde Gange har raabt Allah, og som derved kommer i den allersjaligste Tilstand. (I Europa falder dette Faldsot, og vi ville atter komme tilbage dertil.) 19, Hadschi Kari Mesjud. Kari betyder det Samme som Hafs i Tyrkiet, det vil sige en Person, der kan Koranen udenad. Han ledsagedes af sin Søn 20, Hadschi Gajasedin, 21, Hadschi Mirza Ali, og 22, Hadschi Ahrarkuli, hvilke endnu havde nogle Rejsepenge tilbage og i Forening havde leiet sig et Dyr. 23, Hadschi Nur Mahomed, der alt havde været to Gange i Mekka, men begge Gange paa en Andens Begne.

Saaledes fortsatte vi da vor Vandring ad den elburjske Bjergkjædes mere og mere stigende Straaninger. Mine Venner lagde Mærke til min Forstemthed og forsøgte at opmuntre mig, i Særdeleshed bad Hadschi Saliq mig være ved godt Mod og forsikrede, at Alle elskede mig som en Broder. „Gud hjælpe os blot snart ud af de schiitiske Kjætteres Land, for at vi kunne leve ret tilfredse blandt de sunnitiske Turkmaner, vore Stammer og Troessæller.“ Jeg forestillede mig i Sandhed en stjern Fremtid og red lidt raskere til for at blande mig mellem de fattige Rejsefæller, som vare gaaede i Forveien. En halv Time senere indhentede jeg dem, og hvor saa jeg dem ikke stride trøstigt

afsted, de, som vendte hjem paa samme Maade! Medens nogle af dem sang muntre Viser, der havde stor Lighed med de ungariske, fortalte Andre Eventyr, som de havde oplevet paa deres Vandringer. Mig gjorde denne Underholdning megen Glæde, fordi jeg deraf lærte hine fjerne Folketslags Anskuelser at kjende. Fra det Dieblis, jeg havde forladt Teheran, befandt jeg mig i det mellemasiatiske Liv.

Medens jeg saaledes underholdt mig snart med den En, snart med den Anden, fortsattes Rejsen i sædvanlige Marscher. Om Dagen var det temmelig varmt, men det frøs dog tidligt om Morgenen, i Særdeleshed i Bjergegnen, saa at jeg i min tynde Paaklædning ikke kunde holde det ud paa Hesten, men maatte stige af for at gaa mig varm. Jeg overlod da min Hest til en af de vandrende Hadschier, som til Gjengæld laante mig sin Stof, og jeg fulgte da et langt Stykke med Fodgjængerne, der underholdt mig med de varmeste Skildringer af deres Hjem og, naar de vare bleve tilstrækkelig begejstrede af Haverne i Mergolan, Komengan og Chokand, istemte en Tefkin (Salme), i hvilken jeg deltog med min Stemme, idet jeg paa det Uheldigste raabte Omkvædet, Allah, ja Allah! Ethvert saadant Tilnærmelsesforsøg fortaltes fra de Unge til de Gamle, som leve meget glade derover og stedse sagde: „Hadschi Reschid“ (dette var mit Navn blandt mine Rejsefæller) „er en ægte Derwisch, af hvem man kan gjøre, hvad det skal være.“

Efter fire Dages March kom vi til Furuskuh, der ligger temmelig høit, og hvortil Veien er besværlig. Then ligger ved Foden af et Bjerg,

paa hvis Top der findes en gammel, i „Shah Name“ omtalt Fæstning (nu en Ruin), og har en vis Bighed, da det er her, at Vandflabet Arak Udschemi ender og Masendran begynder. Dagen efter gik vor Vej helt i nordlig Retning, og neppe havde vi tilbagelagt et Par Mile, førend vi kom til Mundingen af den store Bjergsnebring, som danner det egentlige Masendran og strækker sig næsten helt ned til det kaspiske Hav. Neppe har den Rejsende gjort nogle Skridt ned efter fra det paa Bjergets Top liggende Karavanserai, førend der istedetfor den nøgne, tørre Egn viser sig en rig, pypig Natur. Man tror slet ikke at være i Persien, naar man ser Urskovene trindt omkring sig og det herligste Grønt prunkte overalt. Masendran og dets Skjønheder ville vi ikke beskrive, da Mestere som Frazer, Cannolly og Burnes have behandlet denne Gjenstand tilstrækkeligt med deres Penne. Da jeg drog derigjennem, havde Masendran iført sig sin Høitidsdragt, den skønne Foraarssklædning, og var i Sandhed fortryllende, og Indtrykket deraf bragte den sidste Gnist af Kummer til at forsvinde hos mig. Naturens Storartethed bragte mig til at glemme mit farlige Forehavende og vakte de sødeste Drømme hos mig om de fremmede, ubekjendte Egne, jeg skulde drage igjennem, og de forskjellige Folkefærd, Søder og Skiffe, jeg vilde faa at se. I hine Egne, tænkte jeg, vil Naturen rigtignok staa i skjærende Modsatning til, hvad jeg ser her; thi hist venter der mig store, strækkelige Ørkener, uoverstuelige Sletter og flere Dages Vandmangel, og derfor er den nubærende Nydelse dobbelt tiltrækkende.

Heller ikke undlod Masendran at gjøre Indtryk paa mine Rejsesæller; kun beklagede de stedse, at dette delikate Dschennet (Paradis) var i de fjætteste Schiiters Hænder, og „underligt er det“, mente Hadshi Bilal, „at alle skønne Egne i Verden ere komne i de Vantroendes Vold.“ Ikke uden Føie siger „Profeten“ „Endunja sidschn el mumemin ve dschennet el kafirin.“ (Denne Verden er de Rettroendes Fængsel og de Vantroendes Paradis.) Til Bevis anførte han Hindostan, hvor Engligerne (i: Engländerne) herskede, Ruslands Skjønheder, som han selv havde seet, og Fregistan (i: Frankrig), som man havde skildret for ham som det jordiske Paradis. Til Rejseselskabets Beroligelse anførte Hadshi Sultan Mahmud den Bjergegn, der ligger mellem Dsch (Chokands Grændse) og Kaschgar, og paaastod, at den var langt smukkere end Masendran; men det kan jeg neppe tro.

Fra Hvilestedet Sirab kom vi til den nordlige Ende af den masendranste Bjergsnebring, og nu begyndte de store Stovstrækninger, som grændse til det kaspiske Hav. Vi vandrede ad en af Shah Abdas den Anden anlagt Landevei, men som paa mange Steder var ødelagt. Vort Natteherberge, som vi naaede i god Tid, toge vi i Hesten, der ligger midt i en smuk Bugbomskov, og vore unge Folk gik bort for at opsjøge en Kilde med godt Vand til The, men paa en Gang hørte vi et frygteligt Jammerstrig, og de kom flygtende tilbage og fortalte, at de ved Kilden havde seet nogle store, brogede Dyr, der vare løbne bort med vældige Spring, da de havde nærmet sig dem. I den Tro, at det havde været Løver, tog

jeg et rustent Sværd og opdagede i den betegnende Retning, men i temmelig stor Afstand, to prægtige Tigre, hvis smukke Skind nu og da kom til Synne i Krattet. Der skal findes mange vilde Dyr i denne Skov, efter hvad Bønderne sagde mig, men de ansaa sjelden Mennesker. Mindst No havde vi for Schakalerne, der vel ere bange for en Stof, men vare saa talrige her, at vi ikke kunde forjage dem. Vel ere Schakaler ingen Sjældenhed nogetsteds i Persien, endog i Teheran hører man ved Aftens Tid deres Sylen; men de komme dog ikke Menneskene saa nær, som her. Hele Natten igjennem forstyrrede de mig, og jeg maatte slaa om mig med Hænder og Fødder, for at de ikke skulde slæbe min Brødpose eller en af mine Sko bort med sig.

Dagen efter skulde vi naa Sari, Hovedstaden i Masendran. Ikke langt fra Veien ligger Scheich Taberfi, et Sted, hvor Babiernes (religiøse Sværmere, der fornegte Mahomed og prædike Kommunisme) længe havde forsvaret sig og været Omegnens Skræk. Her bugnede allerede Alt af de deiligste Apelsiner og Citroner, hvis brandgule Frugter mellem Træernes mørkegrønne Løv frembyder et saa fortryllende Skue. Sari selv er ingen smuk By, men skal drive

en betydelig Handel. Da vi drog over Bazaren i denne den sidste perrifiste By, fik vi ogsaa den sidste Strøm af alle mulige Forhandelser og Forhaanelser, men skjønt jeg ikke lod denne Uforstaaethed ubesvaret, fandt jeg det dog ikke raadeligt at true med Kjepe eller Sværd midt paa Bazaren imellem Hundreder af Schiiter. I Sari bleve vi kun, til vi havde leiet Heste til den ene Dagsrejse til Havet; thi Veien gaar igjennem mange Sumpe og Morader og kan ikke tilbageslægges tilfods. Hersira gaar der forskjellige Veie til Ryften, nemlig over Ferahabad, eller som Turkmanerne kalde det, Parabad, Ges og Karatepe, og vi valgte den sidste, fordi der allerede her findes en afghansk, altsaa sunnitisk Koloni, hvor vi kunde vente os en god Modtagelse, og af hvis Medlemmer vi alt i Sari havde lært nogle at kjende som gode Mennesker.

Efterat have udhvilet os to Dage i Sari, brøde vi op til Karatepe og kom først dertil henimod Aften efter en besværlig Vandring paa ni Limer. Paa denne Strækning begynder allerede Frygten for Turkmanerne. De ere Sørøvere, der stjule sine Baade ved Strandbredderne, fortsætte sine Streiftog flere Mile ind i Landet og vende meget ofte tilbage med en eller to hundne Persere. (Fortf.)

Den Ugifte.

(Fortælling af Marie Mathusins.)

Jeg vil skrive Skitser af mit Liv. Dette Livs Begivenheder ere ikke iunderlig mærkbare eller usædvanlige, det har henrundet liget saa mange tusinde Andres. Og alligevel — naar jeg ret overtænker det — er det mærkbærdigt, rigt, usædvanligt. Jeg skuer forbauset tilbage; jeg indser først nu, hvorledes Barmhjertighed, Trofasthed og Kjærlighed have ledsaget mig. Jeg ser mig sorgløs og overmodig vandre ved Kanden af en Afgrund; jeg ser, hvorledes en kjærlig Haand har opholdt mig. Jeg var blind og vilde gaa min egen Vej, men fik ikke Lov dertil; Kjærligheden tvang mig til min egen Frelse. Dette Liv ligger nu bag mig med alle sine Glæder og Sorger, belyst af Aften- solen. Aften-solen? Nei, endnu er jeg ikke gammel. I mit Hjem i den lille Landsby er der en ung Pige, og Folket kalder mig derfor „den gamle Frøken“. Gammel og graa er jeg dog ikke, omend fortrolig med Benævnelsen „gammel Frøken“. Gaar ikke der ved en Gysen gennem mig? Al nei! For tyve Aar siden kunde jeg ikke taale Forestillingen om et enligt Liv. Og nu? O, at jeg dog kunde udtale, hvorledes jeg er tilmode! Herren ser det.

Med stille Liv, med soun den Smerte
En Ven saa huld du blev for mig.
Jeg priser dig af ganske Hjerte,
Til Kvelden sagte sænker sig.
O du Guds Lam! du er mig kjær,
En Brudgom du for Verden er.

Først vilde jeg som Ven dig kjendte,
Alt! altfor ofte saa det gaar.
Mit Hjerte jeg til Verden vendte
Og spildte Ungdoms varme Aar.
Nu har jeg skjænket dig min Tro,
Kun deri fandt mit Hjerte Ro.

Vi ere nu midt i Martz. Den varme Sol loffede mig idag ud til et Besøg paa min Yndlingsudsigt. Paa den lille Gangsti mellem de unge Røddetræer saa jeg Børn klatre opad de solbelyste Høider over mit Hoved. Mon Blomsterne allerede ere udsprungne, tænkte jeg glad, og raabte til dem: Søge I Blaaveis? Ja, svarede Børnene, og derborte paa den anden Side af Bækken have vi ogsaa seet Snekluffer. Jeg sølte Ungdomsliv vaagne i Hjertet og ligeledes i Fødderne; raft klatrede jeg opad og plukkede i det varme Solskin de tæffelige smaa Blaaveis, tog dem med mig ned i den lille Dal, og der i den fugtige Mos mellem Drebu- sterne fandt jeg store, skjønne Snekluffer med den fine hvide Krone, kantet med Grønt og Guld. Jeg plukkede ogsaa grønne Vedbenderanter og spæde Jordbærblade, og saaledes gif jeg rigt forsynet til min Yndlingsplads. Det var Alt saa stille og skjönt. Jeg satte mig ned paa den myke Mos under de gulbrune Hasselbuske og saa, hvorledes de sagte vuggedes af Vaarvinden. Jeg ordnede mine Blomster og saa ned paa Maleriet ved mine Fødder; Alt var sig selv saa ligt, som jeg havde seet

det i mer end tyve Aar. Der tæt ved Landsbhyen laa nu som før Kirken med sit spidse Taarn og Præstegaarden med de to yppige Lindetræer. Til Høire for Landsbhyen, paa en Høi mellem Kastanie- og Kirsebærtræer, laa min kjære Fædrenebolig. Tæt nedenfor have Landsbhyens Børn endnu sin kjæreste Legeplads, Vinrankeerne smykke nu som før den lille Bygning, og de samme snorlige Gange og Lysthusse findes endnu i Haven. Længere mod Høire ligger det statelige Slot med de skjønne, vrelende Trægrupper i den herlige Park? Vækker ikke dette Syn Minde, som bevæge mit Hjerte? Nei, ikke nu mere, eller snarere, de bevæge det alene til at love og prise den kjære Fader deroppe, som jaa trofast sørger for sine Børn. Jeg sølte Baarlængsel i mit Bryst, ikke som i Ungdommen, da man smægter efter en Fremtid, fuld af uviste Lustflotte. Nei, min Længsel var ikke blandet med Uro, og dens Maal var jaligt. Under Medstigningen maatte jeg sagte synge:

O! Guds Søn, til Frelser faaren,
Da du vandred paa vor Jord,
For dit Maaen døde Taaren,
Fra din Mund, ligt Regn om Baaren,
Flød velsignet Livsens Ord.

Men, tænkte jeg glad, Herren er endnu iblandt os; han har jo sagt: „Se, jeg er hos Eder alle Dage indtil Verdens Ende.“ Ogsaa her er han, han gaar nu ved min Side. Jeg lukkede Dinene, jeg tyktes mig at hvile stille ved hans Fødder og skue hans blide, naadige Ansigt. Det forekom mig blot som et ene-

Stridt til den skjønne Himmel, hvor Palmetræerne grønnes omkring Strømmen af levende Bænder. Men tænkt, om Herren nu vilde sige: Kom, giv mig din Haand, jeg vil tage dig op til mig. Ga salig Bæveren gik gennem min Sjæl. Op, ja op til Lysets Rige, — du lille Verden med dine smaa Glæder og smaa Lidelser, mit Hjerte forlader dig gjerne, det føler sig her saa ofte alene. Og alligevel, — mon jeg strax er rede og villig til at følge Herren? Jeg prøver mig selv. O kjære, trofaste Herre! Hav Taalmodighed med mig, beder jeg ydmygt; jeg er endnu ikke ret beredt, har endnu hernelde saa mange Hjerter, som elste mig, og som jeg elsker igjen. Jeg har ikke for Alvor tænkt mig ind i Skilsmis-sen fra dem, har endnu saa mange Kjærlighedsord at udtale. Herren smiler dog venligt til mig, og jeg fortsætter min Vej, stille prøvende, hvad der endnu fattes mig, for hvert Øeblik at være beredt til at følge hans Naadefald. Han selv gjorde mig det ret klart! Jeg gik forbi det lille Hus paa Kastaniehøien; den en-somme Bolig med Solskinnet lofede mig ikke nu; jeg længedes efter kjærlige Mennesker, og jeg gik hen til Præstegaarden med de to store Linde-træer.

Du kommer netop tilpas, Tante Anna, raabte ungdommelige Stemmer. Frits har opfaestet vigtige Spørgsmaal, vi kunne ikke rede os ud af Sagen, og Papa vil ikke hjælpe os. Jeg satte mig ned blandt de kjære Unge. To af dem, Frits og Emilie, vare mine Broderbørn, den tredie, Elisabeth, var Datter af en kjær Søster, som nu var Enke. I Paaskehelgen vare de Alle samlede.

her i Præstegaarden, min Broder var Sognepræst i denne Menighed. Mine smaa Blomster maatte først ordnes og beundres, derefter kom Turen til de vigtige Spørgsmaal. Disse angif nye udkomne, kristelige Fortællinger, engelske, amerikanske og ligesledes tyske. Frits, den tyveaarige strenge Theolog, fandt, at Kampen mod Kjød og Blod og mod den i Hjertet skjulte Synd i disse smaa Fortællinger var alt for let fremstillet, at Herrens Efterfølgere der vandt alle Hjertes, medens Skrifterne dog siger, at Verdens Venstab er Guds Fiendskab, at om end i Begyndelsen Heltene i disse smaa Fortællinger have mødt Modstand, saa ender det dog sædvanligvis med ydre Medgang og et lykkeligt Udgang. En Kristens Maal bør være evig Salighed, ikke jordisk Lykke. Frits troede i denne lette, elstøerdige Kristendom at se en Ringeagt for Synden, en Overseer af den fordærvede Natur, som hæfter ved Adams Børn. Han frygtede for, at mangen hjempende Sjæl kunde tabe Modet ved at sammenligne sig med disse Idealer, for hvilke Alt lykkes, som elstes af Alle, som altid ere glade og lykkelige, og hverken lide af Synd eller Bannagt. Bibelen siger dog: „Den, som her saar med Taarer, skal høstet høste med Frydesang.“ Endelig maatte ogsaa Kristi Fiender desto haardere bedømme hans Disciples Svagheder, jo mere saadanne Billeder af en Kristens Elstøerdighed og Troesstyrke for dem fremstilles som mulige.

Begge Kusiner vare særlige Venner af disse smaa Fortællinger og forsvarede dem saa varmt, at de just ikke behøvede min Bistand. Den sidste

Bestylning forkastede de aldeles. Hvad Kristi Fiender tænke og sige om det, som er egnet til Nytte og Betsignelse, det bør slet ikke tages i Betragtning; Spørgsmaalet er kun, om det virkelig er Herrens Disciple til Betsignelse eller til Skade. Men om en saadan Fortælling tilfældigvis skulde falde i Hænderne paa Kristi Fiender, er det bedre for dem at læse om Troeslivets Glæde og Salighed end om en Kristens Skrøbelighed, hans indre Kamp og Tvivl. Det sande Liv i Herren og Kampen med Synden maa være Grundtrækkene i hver kristelig Fortælling, men saadanne Skrifter kan og bør ikke være Andagtsbøger; de ere alene bestemte til en forfriskende Bederdvælgelse, eller og ere de en let fordøielig Kost, som man giver Børnene; ældre Kristne, som ikke mere deri finde nogen Næring, vide jo, hvor den er at hente. Den hellige Skrift siger, at de Kristne behøve Føde af forskjellig Art; netop derfor har Herren gjort Gaverne saa forskellige.

Du, Frits, sagde jeg til min alvorlige Brodersøn, du vil maaske fyldestgjøre det Hverv, din Herre har givet dig, ved alvorlige, vækkende Budsprædikener og lignende Andagtsbøger, til Hjælp og Nytte ikke blot for Børn i aandelig Forstand, men ogsaa for mere modne og erfarne Kristne. Elisabeth derimod — jeg vendte mig til min Søsters sextenaarige Datter — vilde sikkerlig, om hun forsøgte at skrive, vælge sig en mere fordringsfri Virkekreds, maaske blandt unge Piger og Koner, og hun kunde ikke fremstille Kristendommen anderledes, end den lever i hendes Hjerte. Du, Frits, kunde bebrejde hende, at den var for let og behage-

fig, men Du kunde ikke paastaa, at dette kom af Ringeagt for Synden eller deraf, at hun oversaa vor naturlige Fordærvelse, men blot af Mangel paa Erfaring og Kjendskab til Verden. Et glad og frimodigt Sind overvinder desuden langt lettere indre og ydre Vanskeligheder, end et, som er tungere og alvorligere, Troeslivet antager naturligen et Præg af hvert Individ's Tiendommelighed, dets Vysfider og dets Skyggesfider. Forskjellen i Gaver kommer fra Herren og tilhører hans Naades-husholdning. Den forsigtige og betænksomme Kristne skal for sin Broder være en Formaning til Alvor, selv skal han derimod af den Glade styrkes og oplives. Hvor mangesidigt er ikke Guds Ord, og hvor forskjelligt kan det ikke opfattes? Den ene bærer sin Herres Kors med megen Smerte og trøster sig med den salige Forjættelse: „Den, som her saar med Taarer, skal høstet høste med Frydesang.“ Den anden finder allerede her i denne salige Forjættelse saa rig Erstatning, at Taarerne for ham tabe sin Bitterhed, Glæden ligger dem saa nær.

Hvorfor, indfaldt Elisabeth med Underlighed, hvorfor siger Herren til alle dem, som arbejde og ere besværede: „Mit Nag er gavnligt og min Byrde let“, dersom det ikke var muligt for hans Efterfølgere at føle denne Byrde som let? Den Herre Kristus lover os jo i Samfundet med sig en fuldkommen Glæde, men denne Glæde udelukker ikke Kampen mod Synden og de daglige Forfølelser. Det er om denne Glæde Paulus siger: som bedrøvede og dog altid glade.

Jeg ved ikke, sagde den undseelige Emilie, Frits's Søster, hvorfor jeg

skulde føle mig nedstemt af disse Troes-Idealer, som jeg ikke har opnaaet eller maaske nogensinde kan opnaa. De ere for det Første ikke stridende mod Skriften; Herren selv fremstiller, som et Maal for sine Disciple, en Tro, som kan flytte Bjerge, og som ser Himlen aaben; og endog her i Livet have vi Exempel paa en beundringsværdig Troesstyrke, som overvinder de Hindringer, Synden og Verden lægge i dens Vej. Skulde disse Exempler gjøre mig modfalden? Nei, jeg ved, at Troen er en Naadegave, og om den endnu ikke er mig tilfalden i saa rigt Maal, som disse mine Brødre, eller som disse omtalte Idealer, saa søger jeg at gaa ydmyg min maaske mere møjssommelige Vej, fortroestende mig paa hans salige Bøfter, beder kun desto ivrigere og slutter mig inderligere til Herren. Jeg vil ogsaa stræbe efter et alt nærmere Samfund med Guds Børn, for at deres Kraft maa blive min Kraft, deres Rigdom min Rigdom, og at den indbyrdes Kjærlighed mellem os maa udjevne de ulige fordelte Gaver. — Skulde det ikke komme af et hemmeligt Hovmod, at saadanne Idealer nedslaa istedet for at glæde og oplive os? sagde Elisabeth lidt tvivlende. — Og disse Idealer, som vi elske i de kristelige Fortællinger, vedblev Emilie, undgaa ikke Striden med Kjød og Blod, ere heller ikke skyldfrie, men de kæmpe med en særegen Troesglæde, og naar Synden har forstyrret deres Samliv med Herren, ile de atter ydmygt til ham for at søge og finde Forladelse og Dpreisning, — Alt dette synes mig saa naturligt, tillagde Elisabeth. — Regner du mig til de Ydmyge? spurgte Frits leende. — Jeg ønsker af mit

ganste Hjerte, at jeg kunde det, svarede Elisabeth varmt, og jeg stoler paa Herren, at han vil bistaa mig dermed. Han vil gjøre mig fri fra Syndens Herredømme, og om det ofte bliver mørkt og øde inde i mit Hjerte, ved jeg dog, at han vil trøste mig og skjænke mig Vissheden om, at jeg er hans kjære Børn. O! netop i Bedrøvelsens Tider ligger der en stor Salighed i denne Hjælpeløshed, denne Afhængighed af og Hvilen i Herren. Mit Livs mørkeste og smerteligste Tider have for mig været de rigeste; jeg erfarede da en Sjælsopløstelse, som var ubegribelig for Andre; jeg tror næsten, at man tog det for Letfindighed. Frits betragtede hende taktsfuld. Jeg drog til Minde, at netop han, da hun tabte sin Fader, ikke kunde forstaa den Letthed, hvormed hun syntes at bære sin Smerte, men forklarede den, som om hun søgte at adspredde sig og gaa afveien for Korset. Elisabeths indre Rørelse hindrede hende fra at forstætte, jeg maatte overtage hendes Sag. Denne Elisabeths Erfaring, begyndte jeg, stemmer i Grunden overens med, hvad vi nylig have ytret: Herren lader Troeslivet i forskellige Hjertes forme sig forskjelligt og fremtræde forskjelligt i Livet.

O, jeg kan blot tale om Troens Salighed og Letthed, ikke om dens Banstieligheder! afbrød Elisabeth med Barme; den Herre Kristus er vor Forløser fra Synd, Død og Dom, renser os fra vore Synder og hjælper os at bære vort Kors, hvad enten det kommer direkte fra Herren selv eller gennem Menneskene, for at vi alle rede herneede kunne være glade og lykkelige under alle Prøvelser, ikke af vor egen Kraft men gennem vor

kjære Fader og trofaste Hyrde. Paa deres Børn og Bessjærmelse skulle vi fortrøste os som ydmyge Børn, ja ydmyge, men fulde af Kjærlighed, en varm Kjærlighed endog for de Mennesker, som ikke endnu staa paa samme Troesgrund som vi. — Gode Frits, sagde Emilie venlig, du siger, at Herrens Efterfølgere staa paa samme Verdens Fiendskab, men kan der ikke stundom optaa en Fristelse for dem til selv at bringe dette Fiendskab over sig? — Hoorledes kan jeg lægge saa megen Vægt paa Spot eller Had af Mennesker, som ere uoplyste og uhykelige, indfaldt Elisabeth atter. — Lad mig tale ud, sagde Emilie roligt. Hun vedblev: Jeg har hørt mange ærlige Kristne anføre til Undskyldning for sin Ukjærlighed, sin Haardhed og sine Domme: Verdens Fiendskab er os en Gæde, den er uundgaaelig for Guds Børn; Menneskers Fiendskab er en Følge af Guds Venkskab. Jeg tror dog, at Verdens Fiendskab burde være os en Formaning til Forsigtighed og Visdom. Det var ganske anderledes med Herren, han var uden Synd, men med os kan det være Tilfældet, at Verdens Fiendskab ikke er en Følge af vor inderlige Forening med Herren, men af de Synder, som endnu hefte ved os.

Det er uregkelig sandt, svarede Frits, men saa have vi atter paa den anden Side Fristelse til at skikke os lige med Verden; altsaa overalt Klipper og Skjær, som Eders Idealer staa let og lystig hoppe over. Ikke ganske saa, sagde Emilie, idet hun forsvarede sine Yndlinge, altid gives der dog to Partier, men at mange af Modpartiet blive bundne ved en frimodig og klar Fremholden af Evangeliet, dette er sandt og ikke unatur-

ligt. — Herom have vi jo nylig talt, sagde Elisabeth, og jeg maa give dig Ret i, Frits, at Omvendelserne ofte er altfor hurtige og lette. Jo mere man lærer Verden at kjende, og jo mere man selv faar erfare, hvor vanskeligt det er at føre Sjæle til Herren, desto mere skal man finde dette urigtigt og dadelbærdigt. Undertiden forekommer det mig, tillagde hun smilende, som om ogsaa jeg kunde skrive, jeg føler mig saa glad og frimodig, som om jeg kunde omvende hele Verden; men ah! hvor jeg er taabelig, tilspøiede hun hurtigt. Maatte jeg blot selv altid kunne bede: Herre led os ikke i Fristelse; Herre jeg tror, hjælp min Bantro. — Frits havde med spændt Opmærksomhed luttet til Elisabeths Ord, og jeg saa derved et Udtryk i hans Ansigt, som maasse blot var forstaaeligt for mig. Maasse, tænkte jeg, saa J snart selv erfare, hvor godt det er, at Herren lader sin Aand virke forskjelligt hos sine Børn. Elisabeth behøver en alvorlig, samvittighedsfuld Bedfager, og hendes friste frimodige Barnetro vil blive ham til Glæde og Bedervedgælfelse paa den tunge Pillegrimsvandring.

Endnu gjenstaar et Punkt at besvare, sagde de troende Søstendes Moder, som hidindtil foltiende men med varm Interesse havde hørt paa os: Fortællingernes som oftest lykkelige Ende og de lykkelige Giftermaal. — En lykkelig Ende k. n man egentlig ikke kalde det, indvendte Elisabeth, snarere et lykkeligt Hvilepunkt. Som oftest bliver det ogsaa antydet, at den egentlige Kamp, det Besværligste af Veien først der begynder. — Ja, sagde Moderen, i Ungdommen synes Alt os saa let og behageligt, Livets

ubehagelige Sider se vi blot paa Afstand, men jeg tror, at den, som allerede da holder sig til Herren og hos ham henter Trøst og Bistand i de smaa Kamp, inden det egentlige Korskammer, ham skal Herren ikke overgive, naar Han giver mere at bære. — Tror du ikke, kjære Mama, spurgte Emilie, at det ofte er vanskeligere at bære Hverdagslivets smaa Prøvelser, end den større Modgang, hvormed Herren ogsaa hjem søger sine Børn? En ung Piges Strid mod sit Hjertes Fristelser, Egenraadighed, Ukjærlighed, Træghed i Omgang med Herren, forekommer mig ligesaa vigtig, som en grov Synders Kamp mod sine Lyster; det kommer blot an paa, hvor trofast man kæmper. Der findes dog tilshyneladende alvorlige, nidkjære Kristne, sagde Elisabeth, som ere temmelig eftergivende med sine egne smaa Yndlings-synder og Hverdagslivets smaa Fristelser. Den Forlegenhed, hvormed hun søgte at undvige Frits's Blitke, viste tydelig, hvortil hun sigtede. — Jeg tror, tilspøiede Emilie paa sin milde sagtmødige Bis, at Kristendommen ikke blot bestaar i at bekjende Herren og at afholde sig fra Verdens onde Væsen eller i Nidkjærhed for Guds Ære; en Kristens Hovedfiender burde være hans daglige smaa Syndebaner; Trostaben i det Smaa maa ogsaa føre os fremad i det Store. — Jeg ved ikke, hvorfor J saa oftest tale om Nidkjærhed? indfaldt Frits livligt. — Fordi Nidkjærhed, afbrød hans Moder ham, er en farlig Sag og let hos de Kristne kan være en Dyring af den samme Hjertets naturlige Tilbøjelighed, som hos Verdens Børn fremtræder i Spot og Railleri. Denne Nidkjærhed for Herrens Sag

udsætter os for samme Fristelse, som Higen efter Verdens Fiendskab til Bevis paa Guds Benskab, og det naturlige Hjertes Selvsbedrag er ufigelig stort. Men dette kunne I nu lægge tilside, jeg frygter for, at Emnet er altfor bundløst. — Faar jeg blot Lov at gjøre en Bemærkning med Hensyn til lykkelige Ægteskaber, sagde Emilie: Maa der ikke altid blive et lykkeligt Ægteskab mellem to virkelige Kristne? Deri kan du have Ret, svarede Moderen, om end vore Synder skabe mange Sorger og forarsage mange Kampe under Samlivet, maa dog et Ægteskab, slutet i Herrens, altsaa i den rette Kjærlighedens Aand, blive os til stor Trøst og trofast Hjælp paa Livets møjsommelige Vei. Gjensidig Kjærlighed støtter og hjælper under Vandringen til et og samme Maal; et Ægteskab mellem sande Kristne maa altsaa være lykkeligt om end i større eller mindre Grad, alt eftersom Herren har sammensjriet de forskellige Sind og gjennem denne Ulighed givet hver og en sit forskellige Kors at bære. — Kjære Moder, sagde Frits, dine Fortællinger vilde vist alle ende med et lykkeligt Ægteskab? det ugifte Livs Lykke vilde blive dig vanskeligt at skildre. Hun smilede venligt. — Frits har dog i det Hele Ret i sine Bemærkninger mod disse useilbare, lykkelige Ægteskaber, bemærkede jeg lidt ivrigt. Vi ville nu slet ikke tale om de gamle Ugifte, men holde os til de Unge, for hvem Ægteskabet altid fremstilles som den eneste jordiske Lykke. Dette er dog ikke sandt; det staar saaledes til i Verden, at blot det mindste Antal Ægteskaber ere lykkelige, og om jeg vilde opregne alle mine Ungdomsbejendte, kunde

jeg fortælle sørgelige Historier. — Søde Tante, raabte Emilie, skriv en Historie om den Ugifte til Nytte for os unge Piger. O nei, svarede jeg leende, det vilde jeg ikke kunne gjøre. — Du behøver ikke at forfatte, indfaldt Frits livligt, beskriv blot ganske simpelt, hvad du selv har oplevet. Det vilde være godt engang at faa Sandhed og ikke Digt. — Min bedste Frits, svarede jeg ham, du maatte dog, ivald jeg skrev, tage tiltakke med en lykkelig Ende, med en ret tilfreds gammel Frøken. Han erklærede sig fornøiet dermed, Ideen behagede mig, og Planen blev udfastet for fuldt Alvor, om end under megen Skjæmt. Ligesom de, der ere lykkeligt giste, fremstille Ægteskabet som en særdeles stor Lykke, saa vil jeg forsøge at tegne den ugifte Stands lyse Side, i det Ønske at forsone de unge Piger dermed og betage dem en daarlig Gistelyst.

Min Broder Frits var kommet ud fra sit Arbeidsværelse og havde hørt mine sidste Ord. Dette vil ikke lykkes dig, sagde han leende, thi naar du skildrer dit eget Liv, maa du ogsaa omtale nogle Ægteskaber, som ikke er affkrækkende for unge Piger. — Indrømmet, svarede jeg, men at en gammel ugift Person kan leve i Nærheden af en saadan Lykke, uden at hendes egen lider deraf, det bliver den Opgave, jeg faar søge at løse.

Nu bestormedes jeg med Bønner om snart at gribe Sagen an; jeg havde Intet derimod, men forbeholdt mig blot, at man ikke skulde granske og forske efter det virkelige Navn paa de Personer, som maatte forekomme i denne Historie om den Ugifte.

Men du maa dog falde dig selv Anna, raabte man. Og jeg faar vel

Lov at hede Frits, bad min Broder, og min Søster maa hede Eliabeth? — Vi faar se! svarede jeg.

Hvem skulde ikke i Kredsen af sine Bekjendte finde nogle gamle ugifte Fruentimmer? Der findes saa fuldt af saadanne og af saa mange Slags. Nogle ere endnu ikke resignerede, de stræbe at leve med i Verden og kjæmpe mod Sjæbnen, ville gjerne gjøre sig yngre og paa ingen Maade betragtes som staaende paa Restancelisten. Disse blive mest omtalte, da de mest udsætte sig for Spot. Endelig kommer en sørgelig Tid for dem, da de opgave alt Haab. Efter sit forskjellige Sind blive de da bitre, spidske, dadelshge, eller og vænne de sig efterhaanden til at være en Skyldkive for Spot og Railleri og søge sin Trøst i et Fantastikliv, som skal holde dem stadesløse for Virkelighedens Tomhed. Naar dette ikke formaar at fylde deres Liv, tage de sig ofte af Andres Kjærlighedsaffærer, forgifte unge Hjerter med daarlige, uklare Fantastibilleder og forblive barnagtige og underlige til sit Livs sørgelige Ende. — Utter Andre, som af Naturen er mere solide og fornuftige, underkaste sig, tvungne af de ydre Forhold, itide sin Lod, og søge gennem en nyttig Virksomhed at neddykke Hjertets Ønster og Længsler. Disse kalder man gamle elskværdige, ugifte Damer, men lykkelige ere de alligevel ikke. Verden ser ikke deres ensomme Timer, kjender ikke deres Smertes over et forseilet Liv eller det for Hjertet utilfredsstillende i de Smuler af Kjærlighed, som de opsamlе ved en fremmed Urne eller hos Brødre

og Søstre. Men foruden disse elskværdige Ugifte findes der ogsaa lykkelige, og disse blive Gud ske Lov alt mindre og mindre sjældne. Disse søge ikke sin Tilfredsstillelse i Verdens Daarskaber, ikke heller blot i jordiske Arbeider og Syssler. Deres Livs Maal er at være Kristne, det saligste Maal for dette Liv og for det tilkommende. Dette Maal staar lige aabent for Ugifte som for Gifte, det borttager Følelsen af Ensomhed, det uddeler ikke Kjærligheden i smaa Smuler, nei det leder til et Kjærlighedsbord, hvor den Ugifte nyder samme Ret som den Gifte, hvor den, som begjærer mest, ogsaa faar mest. Paulus siger i 1ste Brev til Korinthierne: „Men jeg vil, at I skulle være uden Bekymring. Den Ugifte har Omhyggelighed for de Ting, som høre Herren til, hvorledes hun kan behage Herren.“ Den, der er ugift, har ingen Anden at slutte sig til end Herren, som vil blive den mest delta-gende, kjærlige og sømme Ven, indtil det Jordiske blegner, indtil vort Ungdomsliv med alle jordiske Forhaabninger, Glæder og verdslige Herligheder svinder og den salige Følelse af Himlens Nærhed endnu i Alderdommen fylder Hjertet med Glæde, Livsmod og ungdommelig Længsel.

Jerusalem, du skjønne,
Hvor herlig er din Glands!
Der Glæde skal os lønne,
Som overgaar al Sands.
O Herre Christ! Du ene
Forhverved os den Løn,
Om vi kun ere Grene
Paa Ranken evig grøn.

(Fortf.)

W. N. Meyers til sin Sonnesøn.

Du had engang, min lille Ven!
Et Digt jeg vilde til dig skrive;
Jeg tar da nu i Haand min Pen,
Og hvad jeg har, vil jeg dig give.

Der var engang en lille En,
Ja ret en bitte, bitte Liden;
Han laa i Svøbet med de Ven,
Som du saa vevert brugte siden.

Jeg tænker paa den Morgenstund,
Da hen jeg over dig mig høied',
Og aanded' Rykset paa din Mund
Og saa med Smil dig ind i Diet.

Jeg mindes ogsaa grant og godt,
Da jeg fik bære dig paa Armen,
Og trykked' jagte dig og smaat
Og dog saa fast og stærkt til Barmen.

Og fra du lærte saa at gaa,
Saa man os flittig sammen vandre,
Og undredes nok ofte paa,
Hvad vi To prated' med hverandre.

Saa blev jeg ogsaa Barn med dig,
Vi havde megen Moro sammen;
Jeg kom til dig og du til mig,
Og begge To til Lyst og Gammen.

Imidlertid gif Liden hen,
Og du gif frem i Væxt og Alder,
Men „Bedstefaders lille Ven“
Du end den Dag idag dig kalder.

Og som mit Barn i Hjertets Favn
Jeg bærer dig i alle Stunder,
Befiguer dig i Jesu Navn,
Til i den sidste Sønn jeg blunder.

Jeg beder Gud bevare dig,
Ihvor du skal i Verden vandre,
Og samle os i Himmerig
Til Barneglæde med hverandre.

Dg nu, mit Barn, vær hjerteglad
 Ved Juletræ og Julegave,
 Ved Julelys og Julevad:
 Det Gaver er fra Jesu Have!

O, tænk paa Ham og hav Ham kjær!
 Han er paa Jord din Broder blebet,
 Dg hvor han nu en Konge er,
 Dit Navn staar i hans Hjerte skrevet.

Røverflottet.

(Af Christoph Schmid.)

(Slutning)

Femte Kapitel.

Han havde ligget længe saaledes, da han blev vækket op af et stærkt Tordenstræld. Himlen var overstyget, og det var bældørst. Stormen susede over Taarnet og rev Stene ud af Muren: og Rudolf hørte, hvorledes de slog i Jorden rundt om ham. Han vidste ikke, hverken han skulde vende sig, men kastede sig paa Knæ og bad til Gud om Redning. Tordenen blev ved at rulle, og det lynede, som om hele Taarnet stod i Fld. Med engang tog Regnen til at strømme ned som Bække, og nu kunde Rudolf samle saameget Vand, han trængte til forat slukke Tørsten, bare ved at strække Hænderne ud og lade det regne i dem. Det var en stor Vindring for ham, og han takkede Gud inderlig derfor.

Uveiret traf snart over; af og til lynede det endnu, og saa var det igjen mørkt og stille. Rudolf sad og lyttede efter Alt, som rørte sig, og nu hørte han indelig Noget, som tussede

mellem Stenene over ham og ligesom drog en Lænke efter sig. Rudolf troede, det var et Spøgelse og blev saa ræd, at han ikke kjendte til sig selv. Med Et blev det borte, og han hverken hørte eller saa noget mer, men en Stund efter tog det til at skrabe og rode i Jorden lige ved Siden af ham. Han for op og sprang saa langt bort, han kunde komme. Men Stræmslet var efter ham, hoppede og rev og sled i ham. Rudolf skreg høit; i det samme kom et stærkt Byn, og nu saa han, at det var ingen anden end — Mikkel, hans gamle Ven og Kammerat.

Rudolf glemte næsten al Sorg og Nød. „Er det dig?“ sagde han og strøg og klappede Dyret. „Kommer du for at fri mig kantske, ligesom jeg engang friede dig? Men hvad er det, du har om Halsen? det er jo en Lænke. Er det den flemme Smed, som har lagt den paa dig? Ja, ja, du har kantske ikke havt det for godt du heller.“

Saaledes blev Rudolf ved at snakke

med Miffel og kjæle for ham. Han var meget trøftigere og lettere om Hjertet nu, fiden han ikke mere var alene. Han ledte op et tørt Sted, hvor Muren havde taget af for Regnen, der satte han sig paa en Sten, og Ræven lagde sig for hans Fødder.

Sjette Kapitel.

Det tog til at lysne, og Rudolf tænkte: „Jeg undres, hvorledes Miffel kom herind, kanste jeg kan komme ud samme Wei.“ Han saa et Hul i Jorden, men det var saa lidet, at han umulig kunde komme igjennem det. Han stak omkring Hullet med en Stok og mærkede, at det bare var Løst Grus, som laa der. Da han havde faaet roget det bort, saa han en temmelig stor Abning. Han trængte sig igjennem den og kom ind i en trang mørk Gang. Hvor den førte hen, vidste han ikke, men han blev ved at gaa, og Ræven fulgte ham. Endelig skimtede han Dagslyset, og en Stund efter stod han under aaben Himmel et Stykke udenfor den lille Port, som han var gaaet ind igjennem den foregaaende Dag.

Det første Rudolf gjorde var at takke Gud, som havde frelst ham ud af Nøden; derpaa sprang han hjemomver, det forteste han kunde, og Ræven efter ham.

Hjemme havde der imidlertid været stor Sorg og Uro. Da Gjeberne kom hjem alene om Aftenen, tænkte Forældrene strax, at der maatte være noget Galt paaferde. Fader, Moder og lille Mariane gav sig strax til at lede efter ham paa hver sin Kant. De havde ledt hele Natten og hele Dagen, men da de intet Spor fandt af ham, troede de, at han var styrtet

ned af et Fjeld eller faldt i Elven og druknet.

Det var en deilig klar Morgen. Solen skinnede, og Fuglene sang i Træerne udenfor Hytten, men de, som var indensfor, tænkte ikke paa Andet end den store Sorg, som var kommet over dem. De kunde umulig tro Andet, end at Rudolf var død; da gik Døren op, og hvem kom ind? Rudolf selv. De vidste ikke, om de kunde tro sine egne Øine, og efterat han havde hilset kjærligt paa dem Alle, sagde Moderen flere Gange: „Men hvorledes har du det? feiler du ikke noget?“ og Faderen sagde: „Fortæl os, hvor du har været; du har vist været i Ulfke.“ Men Moderen mente, at han først maatte spise Frokost og sthyndte sig at faa Noget istand til ham. De satte sig rundt om Bordet, og Rudolf spiste og fortalte paa engang. Miffel sad paa Gulvet ved Siden af Rudolf og vendte ikke Øinene fra ham et Øieblik. Miffel vidste godt, hvor Rudolf havde været, saa det var ikke for Fortællingens Skyld, han sad der, det var nok heller for Frokosten.

Syvende Kapitel.

Nu maatte Rudolf tilstaa, at han havde glemt Faderens Advarsel og var gaaet op til Røverslottet og fortalte saa, hvorledes det var gaaet ham, at han var styrtet ned i Taarnkjelderens, at han havde suitet og tørstet og været i stor Angst. Mariane syntes det var grueligt at høre om det Sorte, som streg og slagrede og spurgte, hvad det kunde være. „Aa“, sagde Faderen, „det har ikke været andet end Natugler. De gjør ingen Skade.“

Saa fortalte Rudolf, hvorledes Ræven var kommet til ham, hvorledes den havde hjulpet ham til at finde Weien ud. „Og derfor skal du have dette her, Mikkel“, sagde han og satte en stor Skaal Melk ned til ham, som Mikkel sliffede i en Fart; for han havde ogsaa været længe uden Mad.

Næste Dag kom Smeden og skulde hente noget Kul. Da han saa Ræven, sagde han: „Ja, jeg vidste nok, at jeg skulde finde ham her. Derfor tog jeg en ny Lænke med mig, den skal han nok slippe at slide af.“ Smeden havde ogsaa en blank Sølvmark med sig, som han vilde give Rudolf.

Men Rudolf sagde, at han umulig kunde stille sig ved Mikkel og fortalte, hvilken stor Tjeneste han havde gjort ham.

„Ja ja“, sagde Smeden, „saa lad ham blive her; Marken kan du jo saa ligesuldt. Men saa er det bedst, du tager Lænken ogsaa og binder Me-

ster Mikkel med den, ellers gjør han Ende paa alle Hønsene og Vænderne for din Moder.“

Næste Søndag, efterat Forældre og Børn havde været i Kirke og takket Gud, gik de Jop til Røverslottet for at se det Sted, hvor Rudolf havde været i saa stor Fare.

Da de kom til Taarnet, gik Faderen først igjennem Porten for at finde et Sted, hvor Grunden var saa fast, at de kunde staa trygt. Derpaa raabte han paa de Andre, at de kunde komme efter. Moderen og Mariane taalte næsten ikke at se ned i Hvelvingen, saa dyb og mørk var den, og Moderen sagde til Rudolf: „Jeg skjønner ikke, at du kunde falde ned her og ikke slaa dig ihjel; men Gud vilde vel spare dig.“

„Sjovist vilde han spare dig“, sagde Faderen. „Men glem ikke, at om Guds Naade denne Gang førte dig ud af Faren, saa var det din egen Uhygighed, som styrkede dig i den.“

Prindsjerøvet.

I Aaret 1455 regjerede i Sachsen Kurfyrst Frederik den Sagtmodige, som maatte føre Krig med sin Broder Landgreven af Thüringen. I denne Krig ødelagdes nogle Eiendomme, som tilhørte Kunz von Kaufungen, en af Kurfyrstens Riddere, og hvorfor den godmodige Frederik gav ham Erstatning. Men Kunz, der var et ubændigt, overmodigt Menneske, var ikke tilfreds dermed; han truede endog med at ville hevne sig paa sin Herre, og da denne leende til-

raakte ham: „Se vel til, min gode Kunz, at du ikke opbrænder Fiskene i mine Damme!“ forlod han forbitret Hoffet, sluttede et Forbund med to andre Riddere, Mosen og Schönfels, og lurede nu kun paa en Leilighed til Hevn. Han vilde bortføre begge Prindsjerne Ernst og Albrecht og ikke bringe dem tilbage igjen, før betydelige Løsepenge bleve ham udbetalte. Hans Schwalbe, en Koffedreng paa Slottet, blev bestukket, og en Dag meldte han Kunz, at Anslaget kunde

udføres den følgende Nat, da Kurfyrsten var reist til Leipzig, og alle Husfolkene vare indbudne til en Fest i Byen; Tjenerstabet vilde Gutten sørge for at faa beruset, og Kurfyrstinden vilde være alene med sine Børn. Ifølge denne Efterretning indsendt Kunz sig om Natten med sine Forbundsæller under Slottet i Altenburg, der ligger paa en Klippe og dengang var Residentsslot. Ved Hjælp af Strikkestiger, som Hans Schwabe havde bundet fast, steg han tilligemed nogle Andre op, medens de øvrige Sammensvorne bleve nede under hos Hestene. Man naaede Slotsgaarden og kom derfra igjennem Rjoffenvinduet ind paa Slottet, hvor Alle laa i den dybeste Søvn. Sagte tilaasede Kunz Kurfyrstindens og hendes Kammerfrues Soveværelse og aabnede ved Hjælp af en falsk Nøgle det Kammer, hvor de to smaa tolv- og fjortenaarige Prindsler sov, tilligemed en liden Greve af Warby. Ridderen blev, idet han løftede den ældste Prinds, Ernst, ud af Sengen, gjenkjendt af denne der vækkede den tæt ved dem sovende gamle Kammerfrue og af alle Livsens Kræfter skreg: „O, Bule, Bule! Kunz von Kaufungen vil dræbe os! Sig det hurtigt til vor Fru Moder!“ „Hører du dig, saa er du Dødsens!“ tilraabte derimod Kunz hende, idet han derpaa forsikrende den sitrende Dreng, at der intet Ondt skulde tilføies ham, naar han godvillig fulgte med, men gjorde han ikke det, maatte han dø.

Vækket af Varmen var imidlertid den yngste Prinds, Albrecht, krøbet ud af sin Seng og havde gjemt sig under den, saa at Mosen, hvem det var overdraget at bortføre ham, i hans Sted medtog den lille Grev

Warby. Paa Gaarden blev Feiltagelsen alligevel opdaget af Kunz, der sendte Greven tilfængs igjen og lod Albrecht trække frem. Snidlertid var Kurfyrstinden vaagnet og var sprunget op; da hun ikke kunde komme ud af Værelset, ilede hun til Vinduet og saa derfra, hvad der foregik. Hun gjenkjendte Ridderen, og hændervridende raabte hun: „Ak, kjære Kunz, gjør ikke mig og min dyrebare Herre en saa stor Sorg! Staa mine Børn! Alt skal blive jevnet og gjort godt for dig!“ Men hendes Bønner bleve ikke hørte, Ridderen fjernede sig ilfomt med Drengene. Da de vare komne ned, overgav han Ernst til Mosen og Schönsels og sagde, at de maatte flygte til Franken; selv tog han den lille Albrecht op til sig paa Hesten og jagede afsted mod den høymiste Grændse. Kort efter hørte de bagved sig Stormkløkkerne lyde i Altenburg, og snart løb ogsaa Klokkerne i de andre nærmeste Byer og dreve Røverne afsted i den ilfomste Flugt.

Saaledes var Kunz kommen saa nær den høymiste Grændse, at han kun havde en halv Milsvei igjen, og han besandt sig paa det vildeste Sted i Erzbjergene, i Nærheden af Scharzenberg, en ganske øde og ensom Egn, hvor man heller ikke nu hører andet end Stovbækkens Risten og den fjerne Bankens i Gruberne. Her bad den Dulle, der plagedes af Træthed, Hunger og Tørst om, at han maatte faa Lov til at stige af lidt og finde sig nogle Bær. Kunz tillod det, da der jo nu ingen Fare syntes at være forhaanden. Han og begge hans Bedsagere lod Hestene græsse, medens de selv søgte Hvile under et Træ. Vedet af en særegen Forsynets Sty-

relse gik nu en Kulsvier ved Navn Schmidt forbi med sin Hund. Han blev forundret ved i denne Orken at se bevæbnede Mænd, Heste og en velklædt Dreng; Stormklofternes Ringen, som ogsaa han havde hørt, havde allerede gjort ham opmærksom, og han fattede Mistanke. Han blev staaende og spurgte barst, hvem de vare, og hvad de havde fore med Gutten? — Det er en uartig Gut, som er løbet bort; men som jeg nu bringer hjem igjen," svarede Kunz. Da han imidlertid bemærkede, at den Lille gav Kulsvieren et Bink, sprang han op og vilde ile hen til ham, men blev hængende fast ved Sporene og faldt. Albrecht benyttede sig hurtigt heraf og tilhviiste Kulsvieren: „Det er ikke sandt; jeg er en Søn af din Kurfyrste, og disse Mænd have røvet mig." En af Krigsmændene, der bemærkede hans Hoißen, hævdede sin Sabel og slog efter Prindsen; men den brave Kulsvier opfangede Hugget med sin Kultrager og gav Manden et jaadant Slag, at han tumlede om. Sachserne have altid været tro Tilhængere af sit Fyrstehus, og denne Kulsvier hørte ikke til de mindst hengivne. Hurtigt var hans Beslutning taget. Medens hans Hund med Glubskhed anfaldt Kunz's Ledsgere, angreb Schmidt selv Ridderen og truede med at knuse hans Hoved, hvis han gjorde Forsøg paa at reise sig op fra Jorden. Det varede ikke længe, før man hørte Slag af en Dye paa Træstammerne. Kulsvierens Hustru, der nemlig ogsaa var i Nærheden, havde hørt Hundens Gjøen og sin Mand's Trudsel, og gav nu i et sædvanlige Nødsignal for at tilkalde alle Stovens Kulbrændere, der ogsaa strag vare ved Haanden,

overfaldt Røverne og førte dem til det nærliggende Kloster, efter først at have forfrisket Prindsen med Brød og Mælk.

Røverne bleve overleverede til Øvrigheden i Zwidau; men den følgende Dag holdt de ærlige Kulbrændere, bevæbnede med sine Kuldragere og ledsaget af mange Klosterknegte, sit Indtog i Altenburg med Prinds Albrecht. Den hele Befolkning hød den kjære Prinds velkommen, og med Glædestaarer modtog Kurfyrstinden ham. Hellerikke Mosen og Schönfels vare komne langt paa sin Reise. Stormklofternes Lyd, der hørtes fra alle Sider, havde saaledes forstræffet dem, at de tog sin Tilflugt til en Klippehule ved Schneeberg — endnu den Dag idag kaldet Prindschulen. Her tilbragte de i stor Angst tre Dage og tre Nætter uden anden Føde end de Bær, der fandtes i Skoven. Endelig drev Hungeren dem ud, og da de til sin store Stræk fik høre af Tømmerhuggerne, at Kunz var tagen tilfange, skrev de til Hofset, at de vare villige til at bringe Prindsen tilbage, naar man vilde love dem Sikkerhed for Liv, Ære og Eiendom. Dette skede, og saaledes kom ogsaa Ernst tilbage til sin Familie. Kunz blev dømt til at halshugges, og tre Dage efter Røvet led han allerede sin Straf i Freiberg.

Den gode Kurfyrste havde villet benaade ham; men Budet, der skulde bringe Benaadningen kom for sent; Byens Port var allerede lukket — dette skede sædvanlig ved Henrettelser, der fordom foregik paa Torvet. Mosen og Schönfels bleve kun forviste; men Hans Schwalbe blev knæbet med gloende Tænger og parteret. Nu stod kun tilbage at bejønne den

brave Schmidt. Paa Spørgsmaalet om, hvad han ønskede, svarede han bestemt, at han intet andet ønskede, end at han, saalænge han levede, maatte faa Lov til frit at brænde Kul. Dette blev ham ikke alene gjerne tilstaaet; men Kurfyrsten forærede ham ogsaa en Gaard, og befalede, at han herefter skulde hede Trilser, fordi han saa tappert havde ge-

trifft Kunz (saaet ham til Jorden), og den Ældste i hans Familie skulde for bestandig aarlig modtage af Regjeringen fire Skjæpper Korn. Dette sker endnu den Dag idag.

Disse to Brødre ere tillige mærkværdige derved, at fra dem nedstamme begge de endnu regjerende sachsiske Linier — det ernestinske og det albertinske Hus.

(Efter „For Ungd.“)

Blandinger. — Nyt og Gammelt.

Iowa State Agricultural Society. The Twenty Ninth Annual Exhibition of the Society will be held at Des Moines, September 1st to 8th inclusive. The Premiums have been largely increased and aggregate \$18,045, in the departments as follows: Horses and Mules, \$2,188; Speed Ring, \$5,895; Cattle, \$3,169; Hogs, \$954; Sheep, \$564; Poultry, \$407; Mechanics' Work, \$26; Implements, etc. Grain, Seeds and Vegetables, \$781; Panry and Kitchen, \$519; Butter and Cheese, \$601; Essays and Dairy Implements, \$65; Fruits, \$400; Plants and Flowers, \$243; Textile Fabrics, Mechanic and Fine Arts, \$465; Household Goods and Fancy Work, \$841; Boys' Department, \$90; Girls' Department, \$144; Paintings, Photograps and Ambrotypes, \$414; Designs, Models, and Natural History, \$279.

The grounds are the finest in the West, provided with large and commodious buildings, that are models of architecture and designed especially for the display of the different departments; an amphitheater that will seat many thousands of people is erected at the place. A perfect system of water works traverses the entire ground, affording an abundance of pure and never failing water. One of the finest half mile tracks in the West, and pens and stables for stock that will accommodate many hundreds.

The grounds are easy of access by rail, cars running every fifteen minutes from the city to within a few feet of the main entrance, there is a plank walk from city to grounds, and for a pleasant drive you have one of the finest graded roads in the state.

On all railroads centering at Des Moines one-half fare for passengers Freight, full rate going to fair; returned free.

On Sunday at 11 o'clock divine services will be held upon the

grounds, sermon by Rev. William Fawcett, of Chicago. Tuesday the Annual Address by Hon. James Wilson, of Tama county. Wednesday, address by Hon. Samuel J. Kirkwood, of Iowa City. Thursday, address by Hon. George B. Loring, Commissioner of Agriculture, Washington D. C. Friday, address by Hon. James F. Wilson, of Jefferson county. There will be two chariot races each afternoon of the Fair, a foot-race for a purse of \$50.00, and arrangements are being made for a grand display of fire works and balloon ascension. Noted horses will be on the track, giving to the lover of this class an especial attraction. No gambling of any nature nor saloons will be allowed on the grounds. Any information relative to the Fair or for Premium List will be responded to on application to John R. Shaffer, Secretary,

Fairfield, Iowa.

A submerged continent.

There are 259 species of ferns (c: Bregner, Ormegræs) native to New Caledonia, an island in the South Pacific Ocean having an area of 200 miles in length by 30 miles in breadth. Of these ferns, eighty-six are peculiar to New Caledonia, and the remainder are common to it and other islands in the Austral seas. From a study of these ferns, M. Eugene Fournier arrives at the conclusion that New Caledonia, New Holland, and New Zealand, were at one time united by means of Norfolk's Island and other submerged Islands. This hypothesis explains the presence in countries differing in climate, of species belonging to homo-

geneous groups that could not have been transported by currents or by other extraneous agents.

(N. Y. Times.)

Kamp med en „Djævelsfisk“.

3 Anledning af et Søuhjre, der skal være bemærket i Australien, beretter Daily News: Nyelig ankomne Efterretninger fra Australien vise, at Victor Hugos pieuvre, eller gigantiske Djævelsfisk, ikke er helt igjennem en Mythe. Victor Hugos Beskrivelse er gruelig, som en Natmare, men Mr. Smale, Gubernementsdykker i Belfast, Victoria, har haft en virkelig og i højeste Grad grusfuld Kamp med en Djævelsfisk. Han var netop beskæftiget med Dykkerarbejde paa Bunden af Magnessloden, og som under Arbejdet til at fiske sin Haand i et Hul. Nu kjender vel enhver, der som Gut har fiske Ørret, den Spænding, som betager en, naar man fiske Haanden ned i et Hul under Vandet; der kan maasse fiske en Ørret, hvilket jo vilde være prægtigt, men ofte støder man ogsaa paa klamme Legemer, som enten vise sig at være Ual, Padder, Vandrotter eller andre mindre behagelige Stabninger. Da Mr. Smale fik sin Haand ind i Hullet, blev han imidlertid greben, istedetfor selv at gribe noget. Den løse Jordbund var bleven oprørt, og han kunde i de første Øeblikke ikke fjeldne noget; da det klarnede lidt, saa han, at Fangearmen paa en stor Octopus havde omslynget hans Haand som en Boa Constrictor, medens Dyrets Sugeorgan sluttede sig om hans Arm som en Mund. Smerten var saa heftig, at det syntes, som om Octopus'en rev hans Arm og Haand i Stykker. Derfor Mr. Smale gav Signal til at trække

ham op, vilde han uden Tvivl lade sin Arm og maaste mere af sit Legeme tilbage i Djævelens Besiddelse. En rædsom Stilling! En Hammer, som Mr. Smale havde medtaget, laa ude af Rækkevidde, og der var al Udsigt til, at Octopusen vilde gaa af med Seiren. Mr. Smale fik imidlertid fat paa et Jernstykke, „og nu“, siger Mr. Smale, „begyndte Kampen for Alvor“. Mr. Smale huggede og skødte efter sin frygtelige Fiende, indtil han slap løs fra dens Greb; derpaa traf Dykkeren, ikke tilfreds med selv at være undsluppen, et stort Stykke af Octopusen op paa Overfladen. Det, som blev bragt op, maalte over otte Fod i Gjennemsnit og sandsynligvis berøede endnu mere af Uhyret i Hullet. Dette var kun en Floddjævelsfisk, og det er let at tænke sig, at det sydlige Ocean er opfyldt af endnu værre Uhyrer end dette. Saa stor er Vædens Magt, eller reittere saa let tager man det med den Fare, man er vant til, at de indfødte fiske efter Djævelsfisken med sine nøgne Arme, idet de springe en Haand som Agn over det Gul, hvor de tror, at Octopusen har sit Tilhold, og trække Dyret ud, saasnart de føle sig grebne. Veilighedsvis træffe de vel paa en Octopus, som er for stor til at fanges paa denne Maade, men dette affrækker dem paa ingen Maade. (Mgbl.)

Konjulen Emilius Paulus sammentalder engang sine Soldater til en Forsamling, meddelte sine Befalinger og tilføjede følgende Ord: „Blot Anføreren har i en Hær at forudsæ og overveie, hvad der bør gøres, snart alene, snart sammen med dem, som han har kaldt til Krigsraadet; men den, som ikke kal-

des til det, maa hverken aabentlyst eller hemmeligt høre sine egne Raadslagninger. Soldaten paaligger det at sørge for følgende 3 Ting: at han har et saa stærkt Legeme som muligt, dygtige Vaaben og Mad, færdig for pludselige Befalinger; for alt Andet drage de udsødelige Guder og Anføreren Omsorg. I den Hær, i hvilken de menige Soldater raadslaar, og Feltherren ved Marsens Snak bestemmes snart til Et snart til et Andet, er ingen Lykke. Jeg skal ifølge min Pligt som Anfører sørge for, at I faar Veilighed til en stor Daad; I skal paa ingen Maade spørge efter, hvad der vel vil ske, men saasnart Tegnene gives, gjøre Eders Pligt som Soldater.“ Efter denne Raamindelse opløste han Forsamlingen. Snart saa man i den hele Leir ingen ledig; Nogle fleb sine Sverd, Andre pudse sine Hjelme, Andre sine Skjolde og Pantere, Andre isærte sig sine Vaaben og prøvede sine Lemmers Bevægelighed med dem paa, Andre igjen spang sine Rastespyd, Andre undersøgte Sverdens Od, saa at man let kunde se, at de, saasnart der gaves Veilighed til at komme i Kæmp med Fienden, vilde ende Krigen enten med en herlig Seier eller en berømmelig Død. (Denne Emilius Paulus faldt i Slaget ved Cannæ Aar 168 f. Chr. J. Red.)

Kvindelig Opdagelsesbetjent.

For kort Tid siden døde i London en kvindelig Opdagelsesbetjent, hvis Liv kunde have afgivet ypperlig Stof til et halvt Duzin Romaner. Hun stod i Forbindelse med forskellige Læger, der ofte anbefalede hende til Baagekone i Familier, hvor en eller anden mistænkelig Person skulde observeres.

I denne Egenffab samlede hun mangen for Politiet nyttig Underretning og tog end ikke i Betænkning at afløfte Feberpatienten Bekjendelser, hvorved man blev ledet paa Spor af Forbrydelse. Men hendes Birkfomhed indskrænkede sig ikke til Syggesengen, og gjentagne Gange var hendes Liv i Fare. Engang fik Politiet Underretning om, at nogle Falskmyntnere dreve sit Uvæsen i en bestemt Gade, men det var ikke muligt at opdage det Hus, i hvilket Forbryderne boede. Den kvindelige Opdagelsesbetjent blev sendt afsted, og udenfor et af de mistænkte Huse lod hun, som om hun besvime og bad et lidet Barn om Hjælp. Den Lille førte hende ind i et Hus, hvor hun hørte Falskmyntnerne arbejde, inden disse havde opdaget, at en Fremmed havde betraadt deres Grænser. En af Falskmyntnerne fattede imidlertid strax Mistanke og fastede en Skjold smeltet Bly efter hendes Hoved, men heldigvis blev hun kun let jaaret og kunde gjøre Ansrig, og det ufilende Politi arresterede 18 Falskmyntnere. Undertiden var hun forklædt som Dreng, og ved en saadan Leilighed fik hun et saa stærkt Slag i Hovedet af en Forbryder, hun var paa Spor efter, at det blev Marjagen til hendes Død. (Ufstenp.)

Befolkningen i Chicago og Cook County. Census-Departementet i Washington er nu kommet saa vidt, at der er blevet offentliggjort Op-gaver over Landets Befolkning ind- delt efter Fødested, saa at man nu kan vide, med hvilken Antal de forskjellige Nationaliteter er repræsenteret til Eksempel i Chicago. Af de fore- liggende Tabeller, grundet paa Folke- tællingen i 1880, jeres saaledes, at i Chicago var da Tallet paa Perjo-

ner, som ere fødte her i Landet 365,109, af hvilke 6708 tilhører den farvede Race. Af de Fødsødte var fra

Illinois	243,280
New York.....	38,012
Ohio	10,370
Wisconsin.....	10,075
Pennsylvania	8,909
Englands Staterne	21,997
Missouri	3,115
Kentucky.....	2,977
Maryland	1,863
Virginia	1,840
For alle andre Stater og Ter- ritorier tilsammen	22,671

Tilsammen, Fødsødte 365,109

Ved den samme Folketælling fandtes i Chicago og Cook County 242, 415 fremmedfødte Personer, det vil sige saadanne, som var fødte udenfor vort eget Lands Grændser. Af de Fremmedfødte var kommet fra

Preussien	41,414
Bayern.....	3,259
Baden.....	2,382
Württemberg.....	1,657
Sachsen.....	1,966
Mecklenburg.....	3,958
Hessen	1,149
Landsdel ikke opgivet..	37,914

Tydsfære 93,699

Irland	50,935
England.....	16,327
Skotland.....	4,923
Wales.....	944
Canada.....	14,960
Brit. Det og Canada	88,059
Sverige.....	15,332
Norge.....	10,410
Danmark	3,110

Etand.navian 28,852

De Lande, som nærmest efter ovennævnte er stærkest repræsenterede ere:	200 Personer, angav som Fødested: Mexico, Syd Amerika, Vestindien, Central Amerika, Der i Pacifif Ocean, Australien, Japan, Ostindien, Afrika, Tyrkiet, Grækenland, Grønland osv.
Bøhmen	12,097
Polen	5,721
Holland	3,311
Frankrig	1,913
Schweiz	1,723
Italien	1,372
Rusland	955
Luxemburg	644
Belgien	536
Ungarn	313
China	262
Et Antal, som for hvert var under	Man kan altsaa sige, at der i Gjennemsnit for Befolkningen i Chicago og Cook County for hver 100 Personer tælles 60 Indfødtte, 16 Udfødtte, 14 Britter og Canadiere, 5 Skandinaver og 5 tilfammen af andre Nationaliteter.
	(„Skandinaver“.)

Gaader og Opgaver.

No. 202. (Vogogrif.) Et Ord af 6 Bogstaver. 1. 2. Adverbium; 2. 3. en Flod; 2. 3. 5. et Gulmaal; 2. 3. 4. 5. er til at gaa igjennem; 5. 4. 3. en Dyd; 5. 4. 3. 2. et mindre Antal Stridsmænd; 5. 6. et Talord. Det Hele er en betydelig By i Europa.

No. 203. Skulte Byer, (Anagrammer; Byernes Navne findes ved Bogstavomsætning). a) Broget Dg, b) et Bal i Rom, c) een Sap, d) brug ham, e) de slaa nu! f) D døb!

Opløsning paa Gaaden i No. 13.

No. 201. Duehøg.

J n b h o l d: Kette i Mellemsten. — Den Ugifte. — W. A. Werels til sin Sonne-
 søn. — Køberskottet. — Prindsjerbet. — Blandinger. — Gaader.

R. F. Gibson,
JUSTICE OF THE PEACE,
INSURANCE, COLLECTING AGENT, REAL ESTATE.

Office in Adams Block, Winnebago St., DECORAH, IOWA.

G. R. WILLETT.
N. WILLET.

ESTABLISHED
A. D. 1857.

Willett & Willett,

ATTORNEYS AT LAW,
DECORAH, — — — — — IOWA.

DAN. NOBLE,
SADELMAGER.

handler med

Sadler, Svøber, Bidsler etc.
Decorah, — — — — — Iowa.

RUTH BROTHERS,

DECORAH, IOWA,

handler med Stangjern, Spiger og Glas, Koge- og Kaffeovne samt
Kobber- og Blikvarer, Gaardsredskaber og Verktøi, Bygningsmaterialier,
saasom Vinduesglas, Døre, Blinds, Bygningspapir, Blyhvidt ogolie.
Kobber- og Blikvarer repareres. Tagrender forfærdiges til billige Priser.

P. H. WHALEN

handler med

Manufaktur- og Kolonialvarer,

Hatte og Huer, Støvler og Sko etc. etc.

Syd siden af Water Street = = = Decorah, Iowa.

J. T. RELF,
PHOTOGRAF,

handler med Rammer, Lister, Albums, Fløiels-Indfatninger, Stereoskop-Billeder etc
Gamle Billeder kopieres.

Smaa børn fotograferes ved den nye Methode langt hurtigere end før. ☞ Alle mine Negativbilleder retures af den udmærkede Retu-
cher, Hr. Eugene Austin. Aflæg mig et Besøg. Mit Galleri er over Montgo-
merys Drugstore,
Decorah, Iowa.

North Hotel.

CHRISTIANIA HOUSE, tæt ved Washington St. Broen
DECORAH, IOWA,

anbefales Rejsende af
☞ Gode Staldrum findes til Afbenyttelse. **Peder Jensen.**

99 CENT STORE 99

Det smukkeste Udvalg af Galanteri-Varer i Deco-
rah, passende til Bryllups- og Høitidspræfenter og en elegant
Samling af sølvpleterede Varer forefindes altid.
Her er ogsaa det rette Sted til at kjøbe Stambøger (Autographs), Pho-
tograf-Albums, Baser, Toilet-Gjenstande, Lamper, Speile og musikalske
Instrumenter. Billed-Kammer leveres efter Bestilling.

Agentur for Crown Sewing Machine.

A. N. Vance, Water St., Decorah, Ia.

PETER GJEMS,

Reisende Agent for

G. R. Montagues LaCrosse Steam Marble Works,
tegner Abonnement paa „For Hjemmet“. De, som tegne sig
paa hans Liste, kunne betale Kontingenten til ham.

 Real Estate for Sale. I have for Sale Town property
and improved Farms and can
suit almost any kind of wants in this line. The said property is situated
in and around the City of Decorah, Winnesheik Co., Iowa. Prices low
and terms to suit purchaser.

Apply to
(13 t. f.)

E. P. Johnson,
Office in Adams Block, Decorah, Iowa.

Ældre Bind af „For Hjemmet“.

18de Bind, som blandt Andet indeholder den udmærkede Fortælling
„Pater Clemens“ sendes portofrit for \$1.

19de Bind, indeholdende blandt Andet „En ung Piges Historie“ og Mis-
fonsberetningen „Ser Mar blandt de røde Indianere“, portofrit for \$1.00.

20de Bind, indeholdende den ualmindelig interessante og lærerige Rei-
feskildring „Nordvest-Pasjagens Opdagelse“ foruden meget andet udvalgt
Læsestof, portofrit for \$1.00.

21de og 22de Bind (Aargangen 1881) har et meget aføerlende Ind-
hold, deriblandt den udmærkede Fortælling „Familien Hældringen“, (der hos
Boghandleren koster \$3 indbunden). Disse 2 Bind tilsammen portofrit for \$2
Alle 5 Bind til en Adresse pr. Erpress \$4.00.

 Hvert Bind bestaar af 12 Hefter og udgjør over 350 store Oktavsider,
samt Titelblad og Indholdsregister.

Adresse: R. Thronsdjen,
Dr. 1014, Decorah, Iowa.

C. C. COOK Optikus og Uhrmager, har tilsalgs Brillen de bedste
i H a n d e l e n. Lomme- og Stue-Uhre repareres smukt.
Løst ved Post Officet, Decorah, Iowa.

For 10 Cents

sendes portofrit et Hefte, indeholdende
„To ældgamle Sange fornyede“,
nemlig Solvtalvisen og Den gylde ABC, 8 for 50 Cts., 20 for
\$1.00, 100 for \$3.50. Adresse: R. Thronsdjen, Dr. 1014, Decorah, Iowa.

Iver Larsen
fælger udelukkende for Kontant og handler med
DRYGOODS, NOTIONS,
Færdiggjorte Klæder,
Hatte, Huer, Stovler, Sko, Kolonialvarer, etc. etc.
I Brødrene Gulliksons forrige Store.
Decorah - - Iowa.

A. C. Smith, M. D.,
Dien- og Dre- Læge.
Decorah - - Iowa.

12te Uargang af „For Hjemmet“
(21de og 22de Bind)

indeholdende den udmærkede Fortælling „Familien Hældringen“ samt 15 mindre Fortællinger, foruden meget andet interessant Læsestof, (24 Hefter, 720 store Sider) sendes portofrit for \$2.00. („Familien Hældringen“ koster alene omtrent \$3.00 i Bogladen.)

Adresse: **R. Thronsen,**
Box 1014, Decorah, Iowa.

Ny Möbelhandel.

J. JACKWITZ.
DECORAH, IOWA.

Alle Slags Møbler, saavel simple som fine og elegante, sælges til 2i ders billigste Priser. Reparationer udføres.

Ligklister have paa Lager. Begravelser bejorges.

Noget Rest-Exemplarer af
Socrates's Forsvarstale ved Platon
samt Fortællingen „To Søstre“ (8 Hefter af „For Hjemmet“) sendes tilsam men portofrit for 35 Cents.

Adresse **R. Thronsen, Decorah, Iowa.**

E. D. Johnson,
ATTORNEY AT LAW,
Adams Block. **DECORA IOWA**

M. O. Teigen M. D.,
Norsk Læge og Chirurg,

(Uderamineret fra University of New York City)

tilbyder herved Landsmænd i Decorah og Omegn sin Tjeneste. Videnskabelig og samvittighedsfuld Behandling garanteres. Kontor ovenover Wadensstadts Butik paa Winnebago St. ligeoverfor St. Cloud. Decorah Ia. Kontortid 9—12 A. M. 2—5 P. M. 9—14 p.

ST. OLAF'S SCHOOL,
En lutherisk Højskole for Gutter og Piger,
Northfield, Minnesota.

Alle Terminer begynder i April, September og November. Betalingen er \$30.00 for Skoleaaret (10 Maanedes) og for en Termin i Forhold. Koft billig. Nærmere Underretning faaes ved Henvendelse til Bestyreren
Th. N. Mohn, Northfield, Minn.

E. P. Haugen,

—Gier af—

Decorah Marble Works.

Water St. - - DECORAH, IOWA.

Jeg har sikret mig de bedste Arbeidere og kan udføre smukt og billigt Arbeide. Da jeg ogsaa har norske Stenhuggere, har Landsmænd den Fordel, at de kan faa sin Insription feilfri, hvilket er aldeles umuligt, høor man blot har Arbeidere af andre Nationer.

Som reisende Agenter har jeg engageret Dhr. J. W. Soy og Thorsvald Ropsland.
E. P. Haugen.

Enhver, som ønsker Gravstene, og ikke træffer min Agent, kan derom tilstrive mig, samt angive, hvor kostbar Sten han ønsker, og ieg skal da sende ham Tegninger med vedføiet Pris, hvorefter han kan sende mig tilbage det Exemplar, han udvælger, tilligemed Ordre og Insription samt nærmeste Fragt-Office.

E. P. Haugen.

S. O. Wilson, Merchant Tailor,
Bekfædet tværs overfor Woolen Factory Store, Decorah, Iowa. Et smukt Udvalg af Tøier til Klædninger just modtaget. Alt Arbeide garanteres.
23de Juli 1882. 13-24.)